Саид бин Али
бин Вахф аль-Кахтани

КРЕПОСТЬ МУСУЛЬМАНИНА

ОБРАЩЕНИЯ К АЛЛАХУ С МОЛЬБАМИ

ЛЕЧЕНИЕ С ПОМОЩЬЮ ЗАГОВОРООВ

встречающихся в Коране и Сунне

حصن المسلم

من أذكار الكتاب والسنة

باللغة الشيشانية

د. سعيد بن علي بن وهف القحطاني

Бусалба стеган гIап

Къуръан тIехь а, Суннатехь а долу зикр

(Нохчийн маттахь)

Жайна кечдинарг ву:

Шейх СаIид ибн Iалий ибн ВахIф АлкъахьтIаний

Жайна гочдинарг ву:

Адама Султана Олхазар

Мединат 1423ХI – 2003 шш.

بسم الله الرحمن الرحيم

ح سعيد بن علي بن وهف القحطاني ، ١٤٢٥هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

القحطاني ، سعيد بن علي بن وهف

حصن المسلم ،سعيد بن علي بن وهف القحطاني. ـ

الرياض . ١٤٢٤هـ.

٢٩٦ ص . ٨,٥ × ١٢ سم

ردمك : ١ ـ ٠٧١ ـ ٤٦ ـ ٩٩٦٠

(النص باللغة الشيشانية)

١ ـ الأدعية والأوراد أ ـ العنوان

ديوي ٢١٢,٩٣ ١٤٢٥/٣١٥٦

رقم الإيداع : ١٤٢٥/٣١٥٦

ردمك : ١ ـ ٠٧١ ـ ٤٦ ـ ٩٩٦٠

حقوق الطبع محفوظة

الطبعة الأولى : ١٤٢٥هـ ـ ٢٠٠٤م

يطلب من :

مؤسسة الجريسي للتوزيع والإعلان

ص ب : ١٤٠٥ الرياض ١١٤٣١

هاتف ٤٠٢٢٥٦٤ ـ فاكس ٤٠٢٣٠٧٦

حصن المسلم

من أذكار الكتاب والسنة

باللغة الشيشانية

تمت المراجعة
بلجنة الدعوة والتعليم
بالمدينة المنورة
قسم الترجمة والنشر

✉ ٦٣٠٣ ـ ☎ ٨١٥٠١٤٤

www.alharamainonline.org

بسم الله الرحمن الرحيم

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Сайн денанна Гуьмсетана ...
Суна доьххьара ламаз дан Іамийначунна...
Со бусалба дин тІехь хьалакхиийначунна..

Йа АллахІ! ХІай сан Веза Дела!
ХІара жайна гочдарна суна хилла болу
мел сан денене Гуьмсете дІакхачабе Ахь.

Гочдархо:
Адама Султана Олхазар.
Мединат.
Бусалба дин Іаморан университет.
19 май 2003 шо.

Жайна яздинчун дешхьалхе

ХIара даццина жима жайна ду, ас сайн:

(الذِّكْرُ وَالدُّعَاءُ وَالعِلاَجُ بِالرُّقَى مِنَ الكِتَابِ وَالسُّنَّةِ)

(Зикр а, доIа а, рукъйатца дарба лелор а, Къуръан тIера а, Суннатера а схьаэцна долу) – аьлла цIе йолчу жайни тIера даццина. Цу жайни юккъара зикрах лаьцна долу дакъа даццина схьадаьккхира ас, лело атта хилийта.

Ас зикран дешнаш бен ца даладо кхузахь, и зикр стенгахь деана ду дуьйцуш долу цхьаъ, йа шиъ бен жайна а ца хьаха до. Ткъа нагахь санна хьуна и зикр дуьйцуш долу хьадис дийцина асхьаб вовза лаахь, йа иза стенгахь ду хаа лаахь, хьо хьажа хIокху жайнин бухе (лекхахь хьахийна долчу жайни тIе).

Ас АллахIе доьху, Цуьнан хазчу цIерашца, Цуьнан лекхачу сифаташца, Цо хIара жайна Шен доьхьа дар, хIокхуьнах суна сан дахарехь а, со веллачул тIаьхьа а пайда бар. Иштта хIара жайна дешначунна а, йа зорбатоьхначунна, йа хIара арахоьцуш дакъалаьцначунна а хIокхуьнах пайда бар доьху ас АллахIе. Баккъалла а АллахI – Сийлахь-ЦIена ву Иза – цу тIехь ницкъ кхочуш верг а, цунна гIо ден верг а ву.

Делера салават а, салам а хуьлда вайн Пайхамарна Мухьаммадна, цуьнан охIлунна а, асхьабашна а, цIенчу даггара къемат де кхаччалц царна тIаьхьабаьзначарна а.

СаIид ибн Iалий ибн ВахIф АлкъахьтIаниййй.

Сафар бутт, 1409 шо.

Дела хьахоран дозалла.

Лекха хинволчу АллахIа аьлла:

﴿ فَٱذۡكُرُونِيٓ أَذۡكُرۡكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ ﴾

⮜Ткъа аш хьаха ве Со, Ас шу хьахор ду (тIаккха), Суна шукр а де, Соьца керсталла а ма де⮞ [Сурат «Албакъарат» 152 аят].

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا ﴾

⮜XIай АллахIах тешна дерш! АллахI хьаха ве, дуккха хьахорца⮞ [Сурат «Алъахьзаб» 41 аят].

﴿ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغۡفِرَةً وَأَجۡرًا عَظِيمًا ﴾.

∢(Баккъалла а) АллахӀ дукха хьехош болу божарий а, зударий а – царна АллахӀа гечдар а, боккха мел (ялсамане) а кечдина➢ [Сурат «Алъахьзаб» 35 аят].

﴿ وَٱذۡكُر رَّبَّكَ فِى نَفۡسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأَصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ﴾.

∢Ахь хьаха ве хьайн Дела хьайн дагахь, (Цунна) муьтӀахь а волуш, (Цунах) кхера а кхоьруш; дош чӀогӀа ай ца деш (юккъерачу озаца), Ӏуьйранна а, суьйранна а; гӀопул болчарах а ма хила (Дела

хьахийча а, ца хьахийча а бен доцуш болчарах)➢ [Сурат «АлъаIраф» 205 аят].

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

(مَثَلُ الذِّيْ يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالذِّيْ لاَ يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الحَيِّ وَالمَيِّتِ)

«Шен Дела хьахош верг а, ца хьахош верг а тера ву дийна а, велла а волчу шина стагах». Бухарис а, Муслима а дийцина ду хIара хьадис, ткъа Муслима дийцинарг иштта дешнаш долуш ду: *«Шена чохь Дела хьахош долу цIа а, шена чохь Дела ца хьахош долу цIа а тера ду – елла а, дийна а йолчу шина хIумнах»*.

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – :

«Ас йовзийта шуна, шун Iамалшна юкъара уггар диканиг, шун Далла гергахь уггар цIенниг, дарджехь уггар лекханиг, ***деши*** *a, дети а луш доккхучу сагIанал гIолениг, шайн мостагI ган а гина, цуьнан яьIни тIе аш хIума тохарал а, цо шун яьIни тIе хIума тохарал*[1] *а диканиг»*? Асхьабаша – Дела реза хуьлда царна – аьлла: *«ХIаъ, дийцахьа тхуна иза»*. Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Сийлахь Лекха АллахI хьахор ду шуна иза»*. [Тирмизи, Ибн МаджахI].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Лекхачу АллахIа бах: "Со ницкъ кхочуш ву Сан лайна Соьга шех далур ду аьлла хеташ*

---

[1] Кхузахь лууш дерг керста нахаца Дела некъахь тIом бар ду.

долу хIума дан[2]*. Нагахь санна цо Со шен дагахь хьаха вахь Ас иза а хьахор ву, ткъа цо Со юкъараллехь хьаха вахь Ас иза цул дикачу юкъараллехь хьахор ву, ткъа иза Суна цхьа ша герга вагIахь, Со цунна цхьа дол герга вогIур ву, ткъа иза Суна цхьа дол герга вагIахь Со цунна кхин а герга хир ву, ткъа иза волвелла Суна герга вагIахь Со цунна сихонца герга гIур ву"*». [Бухарий, Муслим].

Юсра кIанта IабдуллахIа дийцина, цхьана стага элира аьлла: «*ХIай Делан Элча! Исламан Iибадаташ дукха ду, ас даим лелор долу хIума дийцахьа суна*». Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла тIаккха: «*АллахI*

---

2 «Цунна Соьга шех къинхетам балур бу аьлла хетахь, и бан ницкъ болуш ву Со» - бохург ду цуьнан маьIна.

хьехош, хьайн багара мотт даим тIеда хилийта» [Тирмизий, Ибн МаджахI].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Делан Жайни (Къуръан) тIера цхьа хьарф (элп) дешначунна цуьнца цхьа дика (мел) хир ду, и цхьаъ итт санна а хир ду. Ас ца бах ◄Алиф Лам Мим► цхьа элп ду, муххале а, Алиф элп ду, Лам а элп ду, Мим а элп ду»* [Тирмизий, Сахьихьул ДжамиIиссагIийр].

Iамира кIанта Iукъбата аьлла: «Делан Элча – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аравелира тхо Суффат[1] чохь а долуш, тIаккха цо элира: "*Шух муьлхачунна лаьа, хIора Iуьйранна БутIхьане, йа Iакъикъе*[2]

---

[1] Пайхамаран – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – цIийнан уллохь хилла долу, жима, цIа санна гIишло ю иза.

[2] Маккийна гонахьа йолу ши меттиг ю и шиъ.

воьдуш, шена ши эмкал ялош юха ван, цхьа а къа а ца латош?" ТІаккха оха элира: "*ХІай Делан Элча! Тхуна массарна а лаьа иза*". Цо элира тІаккха: "*Делахь шу Іуьйранна маьждиге а дахана, аш шайна Іилма Іамор, йа Сийлахь а, Лекха а волчу Делан Жайни тІера ши аят дешар гІоли а, дика а ду шуна йиъ эмкалел, иштта кхин а оццул аяташ дешар гІоли ду шуна кхин а оццул эмкалел а"».* [Муслим].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Шух цхьаъ цхьанхьа охьахиъча, цо цигахь Дела ца хьахавахь, Далла гергахь эшам хили цунна. Нагахь санна шух цхьаъ дІавижча, цо дІавуьжуш Дела ца хьахавахь, Далла гергахь эшам хили цунна*» [Абу Давуд].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Цхьа а нах*

охьаховшур бац, шаьш хоьвшинчахь Дела а ца хьахош, шайн Пайхамарна салават а ца дуьллуш, АллахIана гергахь царна эшам хилла бен, Шена лаахь Iазап дийр ду Цо царна, Шена лаахь гечдийр ду Цо царна» [Тирмизий].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Цхьа а нах цхьана мажлисера (хоьвшина Iийначу меттера) Дела а ца хьахош хьалагIовттур бац, еллачу вир тIера гIовттуш санна бен, (къемат дийнахь) уьш дохкобоьвлла а бен*» [Абу Давуд, Ахьмад, СахьихьулДжамиIиссагIийр].

1. Набарха самаваьлчи деш долу зикр.

(1) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ.

"Алхьамду лилла́хІиллазú ахьйа́на́ баІда ма́ ама́тана́ ва илайхІиннушу́р".
«Хастам бу АллахІана, вай деллачул тІаьхьа дендина волчу, Цуьнга доьрзур долуш а ду вай».

(2) لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. سُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ، وَلاَ حَوْلَ

وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي.

"Ла́ила́хIа иллалла́хIу вахьдахIу ла́ шари́ка лахIу, лахIул мулку, ва лахIул хьамду, ва хIува Iала́ кулли шайъин къади́р. Субхьаналло́хIи, валхьамду лилла́хIи, ва ла́ила́хIа иллалла́хIу, валло́хIу акбар, ва ла́ хьавла ва ла́ къуввата илла́ билла́хIил Iалиййил Iази́м, роббигIфир ли́".

«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Цуьнан накъост а вац. Паччахьалла а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу. Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву. ЦIена ву АллахI, хастам а бу АллахIана, АллахI воцург кхин Дела а вац, Воккха а ву АллахI массо хIумнал. Лекхачу, Воккхачу АллахIаца бен ницкъ а бац, гIора а дац.

Сан Дела суна гечде Ахь».[1]

(3)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِيْ، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ .

"Алхьамду лиллáхIиллазú Iáфáнú фú жасадú, ва радда Iалаййа рýхьú ва азина лú бизикрихI".

«Хастам бу АллахIана, сан дегIан могшалла суна юха елла волчу, сан са а суна духа делла волчу, Ша хьахо суна пурба а делла волчу»

(4)

---

[1] Иза аьллачунна Дала гечдийр ду, цо доIадахь доIийна жоп а лур ду, тIаккха иза аьллачул тIаьхьа, Iуьйранна хьала а гIаьттина, ламаз а эцна, ламаз дахь иза къобал а дийр ду.

﴿ إِنَّ فِي خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفِ
ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ١٩٠ ٱلَّذِينَ
يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمٗا وَقُعُودٗا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمۡ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا
خَلَقۡتَ هَٰذَا بَٰطِلٗا سُبۡحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ
١٩١ رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدۡخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدۡ أَخۡزَيۡتَهُۥۖ وَمَا
لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٖ ١٩٢ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعۡنَا
مُنَادِيٗا يُنَادِي لِلۡإِيمَٰنِ أَنۡ ءَامِنُواْ بِرَبِّكُمۡ فَـَٔامَنَّاۚ
رَبَّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرۡ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا

وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا
عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
ٱلْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾ فَٱسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّى لَآ
أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ ۖ
بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ ۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ وَأُخْرِجُوا۟ مِن
دِيَٰرِهِمْ وَأُوذُوا۟ فِى سَبِيلِى وَقَٰتَلُوا۟ وَقُتِلُوا۟
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ
عِندَهُۥ حُسْنُ ٱلثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ

كَفَرُوا۟ فِى ٱلْبِلَـٰدِ ﴿١٩٦﴾ مَتَـٰعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَىٰهُمْ
جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لَـٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟
رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّـٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ
خَـٰلِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۗ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ
لِّلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ لَمَن يُؤْمِنُ
بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَـٰشِعِينَ لِلَّهِ
لَا يَشْتَرُونَ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ أُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾
يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱصْبِرُوا۟ وَصَابِرُوا۟ وَرَابِطُوا۟

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾.

"Инна фи́ халкъиссама́ва́ти вал арди вахтила́филлайли ваннахIа́ри лаа́йа́-тин лиулил алба́б. Аллази́на йазкуру́налло́хIа къийа́мавва къуIу́дан ва Iала́ жуну́бихIим, ва йатафаккару́на фи́ халкъиссама́ва́ти вал арди, роббана́ ма́ халакъта хIа́за́ ба́тIилан субхьа́нака факъина́ Iаза́банна́ри. Роббана́ иннака ман тудхилинна́ра факъад ахзайтахIу ва ма́ лиззо́лими́на мин ансо́р. Роббана́ иннана́ самиIна́ муна́дийан йуна́ди́ лилъи́ма́ни ан а́мину́ бироббикум фаа́манна́, фагIфир лана́ зуну́бана́ ва каффир Iанна́ саййиа́тина́ ва таваффана́ маIал абро́р. Роббана́ ва а́тина́ ма́ ваIадтана́ Iала́ русулика ва ла́ тухзина́ йавмал къийа́мати иннака ла́ тухлифул ми́Iа́д.

Фастажа́ба лахIум роббухIум анни́ ла́ удӥIу Iамала Iа́милимминкум мин закарин ав унса́, баIдукум мимбаIд, фаллази́на хIа́жару́ ва ухрижу́ мин дийа́рихIим ва у́зу́ фи́ саби́ли́ ва къо́талу́ ва къутилу́ лаукаффиронна IанхIум саййиа́тихIим ва лаудхиланнахIум жанна́тин тажри́ мин тахьтихIал анхIа́ру, сава́бан мин Iиндилла́хIи, валло́хIу IиндахIу хьуснуссава́б. Ла́ йагIурроннака такъоллубуллази́на кафару́ фил била́ди. Мата́Iун къоли́лун сумма маъва́хIум жахIаннаму ва биъсал михIа́д. Ла́киниллази́наттакъов роббахIум лахIум жанна́тун тажри́ мин тахьтихIал анхIа́ру хо́лиди́на фи́хIа, нузуламмин Iиндилла́хIи ва ма́ Iиндалло́хIи хойруллил абро́р. Ва инна мин ахIлил кита́би ламаййуъмину

билла́хIи ва ма́ унзила илайкум ва ма́ унзила илайхIим, хо́шиIи́на лилла́хIи ла́ йаштару́на биа́йа́тилла́хIи саманан къоли́лан, ула́ика лахIум ажрухIум Iинда роббихIим, инналло́хIа сари́Iул хьиса́б. Йа́ аййухIаллази́на а́манусбиру́ ва со́биру́ ва ро́битIу́, ваттакъулло́хIа лаIаллакум таттакъу́н".

∢Баккъалла а, стигланаш а, латта а кхолларехь а, буъйса а, де а хийцадаларехь а, билгалонаш ю хьекъал долчарна. АллахI хьехош болчарна, ирахь болуш а, охьахевшина болуш а, шайн агIонаш тIехь (бийшина) болуш а; ойла еш болчарна, стигланаш а, латта а кхолларна тIехь, (шаьш олуш:) "ХIай тхан Дела, эрна ца кхоьллина-кх Ахь хIара (Iалам), ЦIена вукх Хьо (тхан Дела), цIеран Iазапах лар де Ахь тхо. Тхан Дела! Ахь цIерга вигнарг – бакъдолуш, цуьнан сий дайъина-кх Ахь; ткъа зуламхош-

на гІоьнчий а хир бац (къемат дийнахь). Тхан Дела! Тхуна кхайкхархо хезира Иймане кхойкхуш: "Теша шайн Делах" – бохуш, тІаккха тхо тийшира (Хьох), тхан Дела, гечдехьа тхуна тхан къиношна, къайла яхахь тхан вон Іамалш, дикачу нахана юккъахь далар а нис дехьа тхан. Тхан Дела! Хьайн элчанашна Айхьа ваІда динарг а ло Ахь тхуна, къемат дийнахь тхан сий а мадайъа Ахь, баккъалла а, (Хьайн) ваІд йоха ца йо-кх Ахь". ТІаккха царна жоп делира церан Дала: "Баккъалла а, Ас йойъур яц аш йина Іамал, стага йинехь а, зудчо йинехь а, шу массо цхьатера ду (мел хиларехь), амма хІижрат динарш, шайн хІусамашкара арабаьхна берш, Сан некъахь халонаш лайнарш а, шаьш тІом бинарш а, (тІом беш) дІакхелхинарш а – бакъдолуш, Ас дІацІанйийр ю церах церан вон Іамалш, Ас уьш буьгур а бу шайна кІелхула татолаш лелачу

бошмашка (ялсамани чу), АллахIера совгIат (ду иза царна), АллахIехь ма ду уггар хаза, дика совгIат (мел)”. Хьо хьега ма хьегалахь (хIай Мухьаммад), керста нах кху шахьаршкахь каде хиларх (церан даьхни, дахар сов хиларх). КIеззиг долу даьхни ду иза, тIаккха церан боьрзу меттиг жоьжахате ю, ма вон цIа а, мотт а бу-кх иза. Амма шайн Делах кхийринарш – царна бошмаш ю, шайна кIелхула татолаш лелаш долуш, даиманна царна чохь хир бу уьш, АллахIа (Шен дика лайш) тIелацар (иштта ду); ткъа дикачу нахана гIоли а, дика а ду АллахIехь дерг. Бакъдолуш, Жайнин охIлунах[1] бу АллахIах тешаш берш, шуна тIедоссийначу (Къуръанах) а, шайна тIедоссийначух а тешаш берш, эсала муьтIахь болуш

[1] Тавратан а, Инжилан а охIлу бохург ду Жайнин охIлу бохург.

АллахIана, (шайгахь долу) АллахIан аяташ дуьненан кIеззигчу мехах ца духку цара; царна церан мел бу церан Делехь; баккъалла а, АллахI сиха хьесап деш ву. ХIай Ийман диллинарш! Собаре хила, (шайн мостагIел чIогIа) собар долуш (цаьрца собар къуьйсуш) а хила, гIарол а де, АллахIах кхера а кхера, тIаккха декъал хила мега шу➢ [Сурат «АлIимран» 190-200 аяташ].

2. Духар тIедухуш деш долу доIа.

(5) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ

وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَ قُوَّةٍ.

"Алхьамду лиллáхIиллазúи касáнú хIáзассавба ва разакъанúхIи мин гIайри хьавлин миннú ва лá къувватин".

«АллахIана хастам бу, суна тIе хIара духар доьхна волчу, соьгара цхьа гIора а, ницкъ а боцуш суна хIара духар делла волчу».

3. Керла духар тIедухуш деш долу доIа.

(6)

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيه، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ.

"Аллóхlумма лакалхьамду, анта касавтанúхlи, асъалука мин хайрихlú ва хайри мá суниlа лахlу, ва аlýзу бика мин шаррихlú ва шарри мá суниlа лахlу"

«Йа АллахI! Хьуна хастам бу, Ахь дуьйхи суна тIе хIара духар. Ас хIокхун дика доьху Хьоьга, хIара духар дина долчу бахьанин дика а доьху Хьоьга. Со Хьоьца ларло хIокхун вонах, хIара дина долчу бахьанин вонах а».

4. Керла духар доьхначунна деш долу доIа.

(7) تُبْلِي وَيُخْلِفُ اللهُ تَعَالَى.

"Тублú ва йухлифуллóхIу таIáлá".
«Тиш даллалц лела дойла ахь хIара духар, Лекхачу Дала хIара Тиш делча кхиниг а лойла хьуна»[1]

---

[1] ХIокху доIанан маьIна: Дала хан ях йойла хьан бохург ду.

(8)

اِلْبَسْ جَدِيداً، وَعِشْ حَمِيداً، وَمُتْ شَهِيداً.

"Илбас жадúдан ва Iиш хьамúдан ва мут шахIúдан"

«Керланиг йоха а йоха, хастам беш ваха а ваха, шахIид волуш (гIаьзотехь) вала а ле»

5. Шен духар охьадуьллуш олуш дерг.

(9) بِسْمِ اللهِ.

"Бисмилла́хI"

«АллахIан цIарца!»

6. Нишка воьдуш деш долу доIа.

(10)

[بِسْمِ اللهِ] اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ

وَالْخَبَائِث.

"Бисмилла́хI, алло́хIумма инни́ аIу́зу бика миналхубуси валхаба́иси"

«АллахIан цIарца. Йа АллахI! Со лар ло Хьоьца массо вочу хIумнах а, боьршачу а, стечу а шайтIанех а»

7. Нишкара ара ваьлча деш долу доIа.

(11)

غُفْرَانَكَ.

"ГIуфро́нака"

«Гечдехьа суна сан Дела».

8. Ламаз эца волавалале олуш дерг.

(12)

بِسْمِ اللهِ

"Бисмилла́хI"
«АллахIан цIарца».

9. Ламаз эцна ваьлча деш долу зикр.

(13)

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

"АшхIаду ан ла́ ила́хIа иллаллóхIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахIу, ва ашхIаду анна Мухьаммадан IабдухIу́ ва расу́лухI"

«Ас тешалла до АллахI воцург кхин Дела вац аьлла, накъост вац Цуьнан, Ша цхьаъ ву Иза, иштта ас тешалла до Мухьаммад

цуьнан лай а, элча а ву аьлла».

(14)

اَللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ.

"Алло́хIуммаджIални́ минаттавва́би́на ваджIални́ миналмутатIаххIири́на"
«Йа АллахI! Со тоба деш болчарах ве Ахь, цIано еш болчарах а ве Ахь».

(15)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ.

"Субхьа́накалло́хIумма ва бихьамдика, ашхIаду ан ла́ ила́хIа илла́ анта, астагIфирука ва ату́бу илайка"

«ЦІена ву-кх Хьо йа АллахІ, хастам а бу-кх Хьуна. Ас тешалла до Хьо воцург кхин Дела вац аьлла, Хьоьгара гечдар а доьху ас, Хьоьга тоба а до ас».

10. ХІусамера ара волуш деш долу доІа.

(16)

بِسْمِ اللهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ.

"Бисмилла́хІи, таваккалту ІалаллóхІи, ва ла́ хаьвла ва ла́ къуввата илла́ билла́хІ"

«АллахІан цІарца (ара волу со). АллахІана тІе болх билли ас. Ницкъ а бац, гІора а дац АллахІера бен. »

(17)

اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَّ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ .

"Аллóхlумма иннú аlýзу бика ан адилла ав удалла, ав азилла, ав узалла, ав азлима, ав узлама, ав ажхlала, ав йужхlала lалаййа"

«Йа АллахI! Со Хьоьца ларло тиларх а, со кхечо тилорх а, галваларх а, кхечо со галваккхарх а, ас цхьанна зулам дарх а, суна зулам хиларх а, сонта леларх а, йа кхечара соьца сонталла лела ярх а».

11. ХIусам чу волуш деш долу зикр.

(18)

بِسْمِ اللهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللهِ

رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا.

"Бисмиллáхlи валажнá, ва бисмиллáхlи харажнá ва lалá роббинá тавакканлнá"

«АллахIан цIарца чу а даха вай, АллахIан цIарца ара а доьвли вай, болх вайн Далла АллахIана тIе а биллина вай».

12. Маьждиге воьдуш деш долу доIа.

(19)

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ فِيْ قَلْبِيْ نُوْرًا، وَفِي لِسَانِي نُوراً، وَفِيْ سَمْعِيْ نُوْرًا، وَفِيْ بَصَرِيْ نُوْرًا، وَمِنْ فَوْقِيْ نُوْرًا، وَمِنْ تَحْتِيْ نُوْرًا، وَعَنْ يَمِيْنِيْ

نُوْراً، وَعَنْ شِمَالِيْ نُوْراً، وَمِنْ أَمَامِيْ نُوْرًا، وَمِنْ خَلْفِيْ نُوْرًا، وَاجْعَلْ فِيْ نَفْسِيْ نُوْراً، وَأَعْظِمْ لِيْ نُوْراً، وَعَظِّمْ لِيْ نُوْراً، وَاجْعَلْ لِيْ نُوْراً، وَاجْعَلْنِيْ نُوْراً، اَللَّهُمَّ أَعْطِنِيْ نُوْرًا، وَاجْعَلْ فِيْ عَصَبِيْ نُوْراً، وَفِيْ لَحْمِيْ نُوْراً، وَفِيْ دَمِيْ نُوْراً، وَفِيْ شَعْرِيْ نُوْراً، وَفِيْ بَشَرِيْ نُوْراً. اَللَّهُمَّ اجْعَلْ لِيْ نُوْراً فِيْ قَبْرِيْ.. وَنُوْراً فِيْ عِظَامِيْ وَزِدْنِيْ نُوْراً، وَزِدْنِيْ نُوْراً، وَزِدْنِيْ نُوْراً وَهَبْ لِيْ نُوْراً عَلَى نُوْرٍ.

"Аллóхӏуммажӏал фú къалбú нýран, ва фú лисáнú нýран, ва фú самӏú нýран, ва фú басарú нýран, ва мин фавкъú нýран, ва мин тахьтú нýран, ва ӏан йамúнú нýран, ва ӏан шимáлú нýран, ва мин амáмú нýран, ва мин халфú нýран, важӏал фú нафсú нýран, ва аӏзим ли нýран, ва ӏаззим лú нýран, важӏал лú нýран, важӏалнú нýран, Аллóхӏумма аӏтӏинú нýран, важӏал фú ӏасабú нýран, ва фú лахьмú нýран, ва фú дамú нýран, ва фú шаӏрú нýран ва фú башарú нýран. Аллóхӏуммажӏал лú нýран фú къабрú, ва нýран фú ӏизóмú, ва зиднú нýран, ва зиднú нýран, ва зиднú нýран, ва хӏаб лú нýран ӏалá нýрин"

«Йа АллахӀ! Сан даг чохь нур де Ахь, сан маттаца нур де Ахь, сан хазарца нур де Ахь, сан бӀаьрсица нур де Ахь, суна тӀехула

нур де Ахь, суна лаххула а нур де Ахь, сан аьтту агIор а нур де Ахь, сан аьрру агIор а нур де Ахь, суна хьалха а нур де Ахь, суна тIехьа а нур де Ахь, сан са чохь нур де Ахь, суна нур доккха де Ахь, суна нур кхин а совдаккха Ахь, суна сайна нур де Ахь, сох сайх а нур де Ахь. Йа АллахI! Суна нур ло Ахь, сан пхенаш чохь нур де Ахь, сан жижигца нур де Ахь, сан цIийца нур де Ахь, сан месашца нур де Ахь, сан дегIаца нур де Ахь. Йа АллахI! Суна сан каш чохь нур де Ахь, сан даьIахкашца нур де Ахь. Нур сов даккха Ахь суна, нур сов даккха Ахь суна, нур сов даккха Ахь суна. Нуьрана тIе кхин а нур ло Ахь суна».

13. Маьждиг чуволуш деш долу доIа.

(20)

أَعُوذُ بِاللهِ العَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ

ٱلْقَدِيمِ، مِنَ ٱلشَّيْطَانِ ٱلرَّجِيمِ . بِسْمِ ٱللَّهِ، وَٱلصَّلَاةُ وَٱلسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ ٱللَّهِ، اَللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ .

"АІýзу билла́хІилІази́ми, ва биваджхІи-хІил кари́ми, ва султІóнихІилкъади́ми минашшайтІóнирражи́ми. Бисмилла́хІи вассола́ту вассала́му Іала́ расýлил-ла́хІи. АллóхІуммафтахь ли́ абва́ба рахьматик".

«Воккхачу АллахІаца ларло со, Цуьнан Сийлахьчу юьхьца а ларло со, Цуьнан даим долчу паччахьаллийца а ларло со, къинхетамах генадаьккхина долчу шайтІанах. АллахІан цІарца (чуволу со), къинхетам а, маршалла а хуьлда Делан Элчанна. Йа АллахІ! Хьайн къинхетаман

неIарш дIаелла Ахь суна».[1]

14. Маьждиг чура ара волуш деш долу доIа.

(21)

بِسْمِ اللهِ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللهِ، اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اَللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ .

"Бисмилла́хI, вассола́ту вассала́му Iала́ расу́лилла́хI, алло́хIумма инни́ асъалука мин фадлик, алло́хIуммаIсимни́ минашшайтIо́нирражи́м".

---

[1] Ибн Маджас шен «Ассунан» жайни чохь далийна ФатIимас – Дела реза хуьлда цунна – дийцина хьадис: «Йа АллахI! Сан къиношна гечде Ахь, Хьайн къинхетаман неIарш дIа а елла Ахь». Албанис сахьихь ду аьлла иза.

«АллахӀан цӀарца! Къинхетам а, маршалла а хуьлда Делан Элчанна. Йа АллахӀ ас Хьан къинхетам боьху Хьоьга. Йа АллахӀ, Айхьа генадаьккхинчу шайтӀанах ларве Ахь со».

15. Азан деш (молла кхойкхуш) хезча деш долу зикр.

(22) Азан деш хезча, и деш волчо маалара цунна тӀаьхьара ала деза, «Хьаййа Ӏалассола́т, хьаййа Ӏалалфала́хь» аьлча: «Ла́ хьавла ва ла́ къуввата илла́ билла́хӀ» ала деза хӀоразза. Цуьнан маьӀна: «Ницкъ а бац, гӀора а дац АллахӀера бен» бохург ду.

(23) Азан деш волчо : «АшхӀаду ан ла́ила́хӀа иллалла́хӀ» олуш хезча, иза цуьнца ала а аьлла, хӀара кхин а тӀе аьлча дика хир ду:

وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبّاً، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُوْلاً، وَبِالإِسْلاَمِ دِيناً.

"Ва ана ашхIаду ан ла́ ила́хIа илллло́хIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, ва анна Мухьаммадан IабдухIу́ ва расу́лухI. Родийту билла́хIи роббан, ва бимухьаммадин росу́лан ва билъисла́ми ди́нан"

«Ас а до тешалла, цхьа АллахI воцург кхин Дела вац аьлла, Шеца накъост воцуш волу, Мухьаммад Цуьнан лай а, Цуьнан элча а ву аьлла. Со реза хили АллахI сайн Дела хиларна, Мухьаммад сайн элча хиларна а, Ислам сайн дин хиларна а».

(24) Азан деш волчунна ша тӀаьхьара аьлла ма-ваьлла, Пайхамарна – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – салават дуьллур ду.

(25) ТӀаккха хӀара доӀа дийр ду:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلاَةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّداً الوَسِيلَةَ وَالفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوْداً الَّذِي وَعَدْتَهُ ، [إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادِ].

"Аллóхlумма робба хláзихlиддаlватит-тáммати, вассолáтилкъóимати, áти Мухьаммаданилвасúлата валфадúлата, ваблаcхlу макъóман махьмýдан, аллазú ваlадтахl, иннака лá тухлифул

мúIáд"

«Йа АллахI! ХIокху кхачаме долчу кхайкхаран Дела, дечу ламазан Дела, Мухьаммадна “василат”[1] а, “фадилат”[1] а ло Ахь, Айхьа цунна ваIду йина, лур ю аьлла йолчу хастамечу меттехь гIаттаве Ахь иза. Баккъалла а, Ахь Айхьа йина ваIд йоха ца йо-кх».

(26) Азанна а, къаматна а юккъехь шена дезарг дехар дика ду, хIунда аьлча, цу хенахь дина доIа Дала духа тухуш дац.

16. Ламаз дIадихкинчул тIаьхьа деш долу доIанаш.

(27)

---

[1] АллахIана герга вуьгуш йолу Iамал а, ялсаманехь йолу еза меттиг а ю иза.

[1] Кхечу халкъал веза хиларан дарж ду иза.

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ، كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ.

"Аллóхlумма бálид байнú ва байна хатláйáйа камá бáладта байнал машрикъи валмагlриби, аллóхlумма наккъинú мин хатláйáйа камá йунаккъоссавбул абйаду минадданаси, аллóхlуммагlсилнú мин хатlóйáйа биссалджи, валмáи валбарад"

«Йа АллахI! Сан къинош суна генадаха Ахь, Айхьа малхбале малхбузена гена-

яккхаре терра. Йа АллахI! Со сан къинойх дIацIан ве Ахь, моданех кIайн коч дIацIанлуш санна. Йа АллахI! Сан къинош суна тIера дIадила Ахь, лайца а, хица а, шаца а».

(28)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ.

"Субхьáнакаллóхlумма ва бихьамдик, ва табáрокасмук, ва таláлá джаддук, ва лá илáхlа гlайрук".
«ЦIена ву-кх Хьо йа АллахI, хастам а бу Хьуна, Сийлахь ю Хьан цIе, лекха ю Хьан возалла, Хьо воцург кхин Дела а вац».

(29)

وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفاً وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلاتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعاً إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ. وَاهْدِنِي لأَحْسَنِ الأَخْلاقِ لاَ يَهْدِي لأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لاَ يَصْرِفُ عَنِّي

سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ
بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ،
تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ.

"Ваджжахlту важхlийа лиллазú фатlарассама́ва́ти валъарда хьанúфан ва ма́ ана миналмушрикúн. Инна сола́тú, ва нусукú, ва махьйа́йа ва мама́тú лилла́хlи роббилlа́ламúна, ла́ шарúка лахlу, ва биза́лика умирту ва ана миналмуслимúн. Алло́хlумма анталмалику, ла́ ила́хlа илла́ анта. анта роббú, ва ана lабдука. Заламту нафсú ваlтарафту бизанбú, фагlфир лú зуну́бú джамúlан, иннахlу́ ла́ йагlфируззуну́ба илла́ анта, вахlдинú лиахьсанил ахла́къи, ла́ йахlдú лиахьсанихlа́ илла́ анта, васриф lаннú

саййиахlа́, ла́ йасрифу lанни́ саййиахlа́ илла́ анта. Лаббайка ва саlдайка, валхайру куллухlу́ бийадайка, вашшарру лайса илайка, ана бика ва илайка, таба́ракта ва таlа́лайта, астагlфирука ва ату́бу илайк"

«Ас ерзий сайн юхь, стигланаш а, латта а кхоьллинчуьнга, со "хьаниф"[1] волуш, со Делаца накъост веш болчарах а вац. Баккъалла а, сан ламаз а, ас урс хьакхар а (гlурба дуьйш), сан дахар а, сан валар а АллахIан доьхьа ду, Iаламийн Эла волчу, накъост вац Цуьнца, иштта хилар суна тlедиллина а ду, со бусалба нахах а ву. Йа АллахI! Хьо Паччахь ву, Хьо воцург кхин Дела а вац, Хьо сан эла ву, со Хьан лай ву, ас сайн сина зулам дина, айса къалаторца ас

---

[1] «Хьаниф» бохург цхьана АллахIана Iибадат деш верг бохург ду.

мукӀарло до, гечдехьа суна сан дерриге къиношна, баккъалла а, Хьо воцург кхин цхьа а вац-кх къиношна гечдеш. Со нисвехьа уггар хазчу гӀиллакхашна тӀе, уггар хазчу гӀиллакхашна тӀе Ахь бен ца нисво-кх. Церах вон дерш соьгара дӀадахахьа, и вон гӀиллакхаш Хьоьга бен соьгара дӀацадахало-кх. Со муьтӀахь ладугӀуш ву Хьоьга, Хьуна гӀуллакх дарца самукъане а ву со. Дерриг дика Хьан керахь ду, вон хӀума Хьоьгара дац, со Хьан лаамца дийна ву, Хьоьга воьрзур волуш а ву. Сийлахь хили Хьо, Лекха хили Хьо. Хьоьгара гечдар доьху ас, Хьоьга тоба а до ас».

(30)

اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ،

فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ .

"Аллóхlумма робба Джибрáúла ва Мýкáúла ва Исрóфúла, фáтlирос-самáвáти валъарди, láлималгlойби вашшахláдати, анта тахькуму байна lибáдика фúмá кáнý фúхlи йахталифýна. Ихlдинú лимахтулифа фúхlи миналхьаккъи биизника, иннака тахlдú ман ташáу илá сирóтlин мустакъúм".

«Йа АллахӀ! ХӀай Жабраилан а, Минкаилан а, Исрафилан а Дела! ХӀай стигланаш а, латта а кхоьллинарг! Къайлах дерг а, гуш дерг а хууш верг, Хьо ву Хьайн лайшна юккъахь хьукм дийр верг, уьш дӀасакъаьстинчу хӀуманна тӀехь. Нисвехьа со хилпалонашна юккъера нийсачунна тӀе, баккъалла а, Хьайна лууш верг нийсачу некъа тӀе нисво-кх Ахь».

(31)

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّه كَثِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّه كَثِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيراً، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلاً. (ثلاثاً).

"Алла́хIу акбару каби́ран, Алла́хIу акбару каби́ран, Алла́хIу акбару каби́ран, валхьамду лилла́хIи каси́ран, валхьамду лилла́хIи каси́ран, валхьамду лилла́хIи каси́ран, ва субхьа́налло́хIи букратан ва аси́лан"

«АллахI массо хIумнал воккха ву, АллахI массо хIумнал воккха ву, АллахI массо хIумнал воккха ву. АллахIана дукха хастам бу, АллахIана дукха хастам бу, АллахIана дукха хастам бу. АллахI Iуьйранна а, суьйранна а Сийлахь ЦIена ву» (хIара лекхахь дерг кхозза доьшур ду, тIаккха хIара лахара доIа доьшур ду).

أَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ: مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ، وَهَمْزِهِ.

"АIу́зу билла́хIи минашшайтIо́ни: мин нафхихIи́, ва нафсихIи́, ва хIамзихI"

«АллахIаца ларло со шайтIанах: цуьнан кураллех, цуьнан байтех, цуьнан тиларх (Iовдалаллех)».

(32)

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ

الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ ﷺ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ .

"Аллóхlумма лакалхьамду, анта нýрус-самáвáти валъарди ва ман фúхlинна, ва лакалхьамду, анта къоййимуссамá-

ва́ти валъарди ва ман фи́хІинна, ва лакалхьамду, анта роббуссама́ва́ти валъарди ва ман фи́хІинна, ва лакалхьамду, лака мулкуссама́ва́ти валъарди ва ман фи́хІинна, ва лакалхьамду, анта маликуссама́ва́ти вал арди ва лакалхьамду, анталхьаккъу, ва ваІдукалхьаккъу, ва къавлукалхьаккъу, ва ликъо́укал хьаккъу, валжаннату хьаккъун, ванна́ру хьаккъун, ваннабиййу́на хьаккъун, ва Мухьаммадун, соллалло́хІу Іалайхіи ва саллама, хьаккъун, васса́Іату хьаккъун, алло́хІумма лака асламту, ваІалайка таваккалту, ва бика а́манту, ва илайка анабту, ва бика хо́самту ва илайка хьа́камту, фагІфир ли́ ма́ къаддамту, ва ма́ аххарту, ва ма́ асрарту ва ма́ аІланту, анталмукъоддиму ва антал-

муаххиру, ла́ ила́хIа илла́ анта, анта ила́хIу́, ла́ ила́хIа илла́ анта"

«Йа АллахI! Хастам бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а, царна чохь болчеран а нур ду Хьо, хастам бу Хьуна, стигланаш а, латта а, царна чохь берш а латтош верг Хьо ву, хастам бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а, царна чохь болчеран а Дела Хьо ву, хастам бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а, царна чохь болчеран а паччахьалла Хьан ду, хастам бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а, царна чохь болчеран а Паччахь Хьо ву. Хастам бу Хьуна, Хьо бакъ ву, Хьан ваIд а бакъ ду, Хьан дош а бакъ ду, тхуна Хьо гур хилар а бакъ ду, ялсамане а бакъ ю, жоьжахате а бакъ ю, пайхамарш а бакъ бу, Мухьаммад а – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – бакъ ву, "сахьт" (къемат де) а бакъ ду. Йа АллахI! Хьуна муьтIахь хили со, болх Хьуна тIе а билли ас, Хьох

теша а тийши со, Хьоьга (хьаставелла) верза а вирзи со, Хьан доьхьа къийсам а хили сан, Хьан кхеле верза а вирзи со. Гечдехьа суна соьгара хьалха даьлларг а, соьгара тӀаьхьа дер дерг а, ас къайлах динарг а, ас гучахь динарг а. Хьалха даккха деза хӀума хьалха доккхуш верг ву Хьо, тӀаьхьа татта дезарг тӀаьхьа тоттуш верг ву Хьо, Хьо воцург кхин Дела вац, Хьо ву сан Дела, Хьо воцург кхин Дела вац».

17. РукуӀехь деш долу доӀа.

(33)

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ.

"Субхьáна роббийалӀазúм"

«ЦӀена ву сан воккха Дела» кхозза эр ду.

(34)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي.

"СубхьáнакАллóхIумма роббанá, ва бихьамдика, аллóхIуммагIфир лú"

«ЦIена ву Хьо йа АллахI, тхан Дела, хастам а бу Хьуна, йа АллахI гечде Ахь суна».

(35)

سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ.

"Суббýхьун, Къуддýсун, роббулмалá-икати варрýхь"

«Кхачаме а, ЦIена а (ву АллахI), малийкийн а, Жабраилан а Дела».

(36)

اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلَّ بِهِ قَدَمِي.

"Аллóхlумма лака ракаlту, ва бика áманту, ва лака асламту, хошаlа лака самlú, ва басарú, ва муххú, ва lазмú, ва lасабú, ва мастакъалла бихlú къадамú"

«Йа АллахI! Хьуна рукуI ди ас, Хьох теша а тийши со, Хьуна муьтIахь а хили со. Сан хазар а, сан бIаьрса а, сан хье а, сан тIум а, сан даьIахкаш а, сан пхенаш а, сан когаша лелош долу сан дегI а, муьтIахь долуш хьастадели Хьуна».

(37)

سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ.

"Субхьáна зилжабарýти, валмалакýти, валкибрийáи валIазомати"

«Кхачаме цIена ву массо хIуманна тIехь ницкъ болуш верг, паччахьаллин да верг, кураллин а, дозаллин а да верг, возаллин а да верг».

18. РукуIера хьалатаьIча деш долу доIа.

(38)

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ.

"СамиIаллóхIу лиман хьамидахI"

«Хезаш ву АллахI, Шена хастам беш верг»

(39)

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ.

"Роббана́ ва лакалхьамду, хьамдан касúран, тIаййибан, мубáрокан фúхIи"

«Тхан Дела, Хьуна хастам бу, шеца беркат долу, цIена, дукха хастам (бу Хьуна)».

(40)

مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَمِلْءَ الأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ. أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ. اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ ي

نْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ .

"Роббана́ ва лакалхьамду, милъас-сама́ва́ти, ва милъалъарди, ва ма́ байнахIума́, ва милъа ма́ шиъта мин шайъин баIду. АхIлассана́и валмажди, ахьаккъу ма къо́лалIабду, ва куллуна́ лака Iабдун. Алло́хIумма ла́ ма́ниIа лима́ аIтIойта, ва ла́ муIтIийа лима́ манаIта, ва ла́ йанфаIу залжадди минкалжадду"

«Стигланаш юьззина, латта а дуьззина, цаьршинна юккъахь дерг а дуьззина (хастам бу Хьуна), кхин а дукха, Хьуна малуъу хастам бу Хьуна. ХIай хастаман а, возаллин а охIлу верг! (ХIара ас олуш дерг) хьайн лайно олуш долу уггар бакъ дерг ду – тхо массо Хьан лайш а ду : Йа АллахI! Ахь делларг сацо а, духатоха а цхьа вац, Ахь сацийнарг

дала а цхьа вац, дуьненан ирс долчунна[1] цуьнан ирсо цунна пайда бийр бац, ткъа ирс Хьоьгара ду».

19. Сужудехь деш долу доIа.

(41)

سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى.

"Субхьáна роббийал аIлá"
«ЦIена ву сан Лекха Дела» кхозза эр ду.

(42)

---

[1] Ирс – кхузахь лууш долу цуьнан маьIна: дуьненан даьхни а, дуьненан паччахьалла а, бахам а бохург ду. Ткъа хIокху доIанан маьIна иштта ду: Далла гергахь, Цунна хьалха хIоьттича, хеттарш дан долийча цу дуьненан бахамах пайда хир бац, пайда бийр берг иза дика Iамал ю.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي.

"Субхьа́накаллóхIумма роббанá ва бихьамдика, аллóхIуммагIфир ли́"

«ЦIена ву Хьо йа АллахI, тхан Дела, хастам а бу Хьуна. Йа АллахI суна гечде Ахь».

(43)

سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ المَلائِكَةِ وَالرُّوحِ.

"Суббу́хьун, Къудду́сун, роббулмалá-икати варру́хьи"

«Кхачаме а, ЦIена а (ву АллахI), малий-кин а, Жабраилан а Дела».

(44)

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ

أَسْلَمْتُ سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الخَالِقِينَ.

"Аллóхlумма лака сажадту, ва бика áманту, ва лака асламту, сажада важхlú лиллазú халакъахlу, ва соввараxlу, ва шаккъа самlахlý ва басарахlу, табаракаллóхlу ахьсанулхóликъúна"

«Йа АллахI! Хьуна сужуд ди ас, Хьох теша а тийши со, Хьуна муьтIахь а хили со, сан юьхьо сужуд ди ша кхоьллинчунна, шена куц деллачунна, шен бIаьрса а, хазар а кхоьллинчунна. Беркате ву АллахI, уггар хаза Кхоллархо».

(45)

سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ وَالكِبْرِيَاءِ

وَالْعَظَمَةِ.

"Субхьа́на зилжабару́ти, валма́лаку́ти, валкибрийа́и валІазомати"

«Кхачаме ЦІена ву массо хІуманна тІехь ницкъ болуш верг, паччахьаллин да верг, кураллин а, дозаллин а да верг, возаллин а да верг».

(46)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّهُ وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ وَعَلانِيَتَهُ وَسِرَّهُ.

"Алло́хІуммагІфир ли́ занби́ кулла́хІу, диккъохІу́ ва джиллахІу, ва аввалахІу ва а́хирахІу, ва Іала́нийатахІу́ ва сиррохІ"

«Йа АллахІ! Сан массо къиношна гечде Ахь, кегийчарна а, даккхийчарна а, хьал-

халерачунна а, тӀаьхьарчунна а, гучахь долчунна а, къайлах долчунна а».

(47)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْكَ، لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ.

"Аллóхӏумма иннú аӏýзу биридóка мин сахотӏика, ва бимуӏáфáтика мин ӏукъýбатик, ва аӏýзу бика минка, лá ухьсú санáан ӏалайка, анта камá аснайта ӏалá нафсика"

«Йа АллахI! Хьо реза хиларца ларло со Хьан оьгIазаллех, Хьан къинхетамца ларло со Хьан Iазапах, Хьоьца ларло со Хьох. Хьуна хастам бина вер вац со, Хьо Ахь Айхьа Хьайна хастам ма-барра ву».

20. Шина сужуд юккъехь охьахиъ ча деш долу доIа.

(48) رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي.[1]

"РоббигIфир лú, роббигIфир лú"

«Сан Дела! Гечде Ахь суна. Сан Дела! Гечде Ахь суна».

(49)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي وَاجْبُرْنِي

---

[1] ХIара ала а мегаш ду кхузахь:

رب اغفرلي و ارحمني

وَعَافِنِيْ، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي.

"Аллóхlуммагlфир лú, вархьамнú, вахlдинú, ваджбурнú, ва láфинú, варзукънú варфаlнú"

«Йа АллахI! Гечде Ахь суна, къинхетам бе Ахь сох, нисве Ахь со, хьал то де Ахь сан, рицкъ ло Ахь суна, даржехь лакха ваккха Ахь со».

21. Къуръан доьшуш сужуд деш, сужудехь деш долу доIа.

(50)

سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، ﴿ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ أَحْسَنُ ٱلْخَـٰلِقِينَ ﴾

"Сажада важхIú лиллазú халакъахIу ва шаккъа самIахIу ва басарахIу бихьавлихIú ва къувватихI, фатаба́-рокалло́хIу ахьсанулхо́ликъúн"
«Сан юьхьо сужуд ди ша Кхоьллинчунна, шен хазар а, бIаьрса а Шен ницкъаца а, гIорунца а кхоьллинчунна, ⮘Беркате ву АллахI, уггар хаза Кхоллархо⮚»

(51)

اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْراً، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْراً، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْراً، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ.

"Алло́хIуммактуб лú бихIá Iиндака ажран, ва доI Iаннú бихIá визран, важIалхIá лú Iиндака зухран, ва такъоббалхIá миннú кама такъоббалтахIá

мин Іабдика Да́ву́да"

«Йа АллахІ! ХІара (сужуд) Хьайна гергахь суна меле язде Ахь, цуьнца суна тІера мохь дІабаккха Ахь, Хьайна гергахь суна лар де Ахь иза, Айхьа Хьайн лай волчу Давуд (пайхамарера) къобал даре тера, соьгара а къобал де Ахь иза».

22.. ТашаххІуд (Аттахьиййат).[1]

(52)

---

[1] Аттахьиййат масийтта кепара ду, ткъа вай долчахь доьшуш лелош дерг ШафиІи мазхІабехь къастийна дерг ду. Иза иштта ду: «Аттахьиййатул мубаракатуссалаватуттІаййибату лиллахІи, ассаламу Іалайка аййухІаннабиййу ва рахьматуллохІи ва баракатухІу, ассаламу Іалайна ва Іала ІибадиллахІиссолихьина. АшхІаду ан лаилахІа иллаллахІ ва ашхІаду анна Мухьаммадан расулуллохІ».

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

"Аттахьиййáту лиллáхIи, вассолавáту ваттIаййибáту, ассалáму Iалайка, аййухIаннабиййу, ва рахьматуллóхIи ва барокáтухIу, ассалáму Iалайнá ва Iалá IибáдиллáхIиссóлихьúн. АшхIаду аллá илáхIа иллаллóхIу, ва ашхIаду анна Мухьаммадан IабдухIý ва росýлухI"

«Маршаллаш АллахIан ду, ламазаш а (Цуьнан доьхьа деш) ду, хастаме дешнаш

а (Цунна ду), салам хуьлда хьуна хIай Пайхамар, АллахIан къинхетам а, Цуьнан массо беркате диканаш а (хуьлда хьуна). Салам хуьлда тхуна а, АллахIан дикчу лайшна а. Ас тешалла до АллахI воцург кхин Дела вац аьлла, Мухьаммад Цуьнан лай а, элча а ву аьлла».

23. ТашаххIудал тIаьхьа дуьллуш долу салават.

(53)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى

آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

"Аллóхlумма солли lалá Мухьаммадин ва lалá áли Мухьаммадин, камá соллайта lалá Иброхlúма ва lалá áли Иброхlúма, иннака хьамúдун мажúд. Аллóхlумма бáрик lалá Мухьаммадин ва lалá áли Мухьаммадин камá баракта lалá Иброхlúма ва lалá áли Иброхlúма, иннака хьамúдун мажúд".

«Йа АллахI! Мухьаммадах Хьайн къинхетам бе Ахь, хазчу хасторца хаставе Ахь иза, цуьнан охIлунах Хьайн къинхетам а бе Ахь, Айхьа ИбрахIим хесторе терра, цунах а, цуьнан охIлунах а Айхьа къинхетам баре терра, баккъалла а, Хьо хастам бан хьакъ долуш а, Веза а ву. Йа АллахI! Мухьаммадна а, цуьнан охIлунна а Хьайн беркат а, ниIмат а ло Ахь, Айхьа ИбрахIимна а, цуьнан охIлунна а даларе

терра, баккъалла а, Хьо хастам бан хьакъ долуш а, Веза а ву».

(54)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ. وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

"Аллóхlумма солли lалá Мухьаммадин ва lалá азвáжихlú ва зурриййатихlú камá соллайта lалá áли Иброхlúма, ва бáрик lалá Мухьаммадин ва lалá азвáжихlú ва зурриййатихlú камá бáрокта lалá áли Иброхlúма, иннака хьамúдун мажúд".

«Йа АллахI! Мухьаммадах Хьайн къинхетам бе Ахь, хазчу хасторца хаста а ве Ахь иза, цуьнан зударшна а, цуьнан тIаьхьенна а Хьайн беркат а, ниIмат а ло Ахь, Айхьа ИбрахIиман охIлунна ма даллара, баккъалла а, Хьо хастам бан хьакъ долуш а, Веза а ву».

24. ШолгIа ташаххIуд дешначул тIаьхьа, салам далале деш долу доIа.

(55)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ .

"Аллóхlумма иннú аlýзу бика мин lазáбилкъабри, ва мин lазáби джахlаннама, ва мин фитнатилмахьйá валмамáти, ва мин шарри фитнатил масúхьиддаджáл".

«Йа АллахI! Со Хьоьца ларло кошан Iазапах, жоьжахатин Iазапах, вахаран а, валаран а питанах, Даджалан питанах а, вонах а».

(56)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ، وأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ.

"Аллóхlумма иннú аlýзу бика мин

Iaза́билкъабри, ва аIу́зу бика мин фитнатил маси́хьиддаджа́ли, ва аIу́зу бика мин фитнатилмахьйа́ валмама́т. Алло́хIумма инни́ аIу́зу бика миналмаъсами валмагIрам"

«Йа АллахI! Со Хьоьца ларло кошан Iазапах, со Хьоьца ларло Даджалан питанах, со Хьоьца ларло вахаран а, валаран а питанах. Йа АллахI! Хьоьца ларло со къа латорах а, декхарх а».

(57)

اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْماً كَثِيراً، وَلاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَ أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

"Алло́хIумма инни́ заламту нафси́ зулман каси́ран, ва ла́ йагIфируззуну́ба

илла́ анта, фагӀфир ли́ магӀфиратан мин Ӏиндика вархьамни́, иннака антал гӀофу́руррохьи́м"
«Йа АллахI! Ас сайна дукха зулам дина, ткъа къиношна Ахь бен геч ца до, гечдехьа суна, Хьайн гечдарца, къинхетам а бехьа сох, баккъалла а, Хьо гечдеш а, Къинхетаме а ву-кх».

(58)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ.

"АллóхӀуммагӀфир ли́ ма́ къаддамту ва ма́ аххарту, ва ма́ асрарту ва ма́

аӀланту, ва ма́ асрафту, ва ма́ анта аӀламу бихӀи́ минни́, анталмукъаддиму ва анталмуаххиру, ла́ ила́хӀа илла́ анта"
«Йа АллахӀ! Соьгара хьалха даьллачунна а гечде Ахь, соьгара тӀаьхьа дер долчунна а гечде Ахь, ас къайлах динчунна а, ас гучахь динчунна а, Хьайна суначул дика хуучунна а гечде Ахь. Хьалха даккха дезарг хьалха доккхуш верг ву Хьо, тӀаьхьа татта дезарг тӀаьхьа тоттуш верг ву Хьо, Хьо воцург кхин Дела вац».

(59)

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ.

"Алло́хӀумма аӀинни́ Ӏала́ зикрика, ва шукрика ва хьусни Ӏиба́датик"

«Йа АллахI! Суна гIо де Ахь Хьо хьехорна тIехь, Хьайна шукр дарехь, Хьайна хаза Iибадат дарехь».

(60)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وأَعُوْذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ.

"АллóхIумма иннú аIýзу бика минал бухли, ва аIýзу бика миналжубни, ва аIýзу бика мин ан урадда илá арзалилIумри, ва аIýзу бика мин фитнатиддунйá ва Iазáбилкъабр".

«Йа АллахI! Со ларло Хьоьца бIаьрмецигаллех, осалаллех а ларло со Хьоьца, къанвелча, уггар вочу, халчу хене валарх а ларло со Хьоьца, дуьненан питанех а, кошан Iазапах а ларло со Хьоьца».

(61)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وأَعُوْذُ بِكَ مِنَ النَّارِ .

"Аллóхlумма иннú асъалукалжанната ва аlýзу бика минаннáр"

«Йа АллахI! Ас ялсамане йоьху Хьоьга, Хьоьца жоьжахатех лар а ло со».

(62)

اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْغَيْبَ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْراً لِي وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْراً لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ

الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ
فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيماً لاَ يَنْفَدُ،
وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لاَ تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا
بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ
الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ
وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَّاءَ مُضِرَّةٍ وَلاَ
فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ الإِيمَانِ وَاجْعَلْنَا
هُدَاةً مُهْتَدِينَ .

"Аллóхlумма билилмикалгlайба, ва къудратика lалалхалкъи, ахьйинú мá lалимтал хьайáта хайран лú, ва таваффанú изá lалимтал вафáта

хайран лú. Аллóхlумма иннú асъалука хашйатака филгlайби вашшахláдати, ва асъалука калиматалхьаккъи фирридó валгlодоби, ва асъалукал къасда филгlинá валфакъри, ва асъалука наlúман лá йанфаду, ва асъалука къуррата lайнин лá танкъатlиlу, ва асъалука бардалlайши баlдалмавти, ва асъалука лаззатанназари илá ваджхlика, вашшавкъа илá ликъóика фú гlайри даррóа мудирротин, ва лá фитнатин мудиллатин. Аллóхlумма зайййиннá бизúнатил úмáни, важlалнá хlудáтан мухlтадúн".

«Йа АллахI! Хьайна къайлах дерг хууш хиларца, Хьан кхолларан ницкъ хиларца, со дуьненахь вахар дика ду аьлла Хьайна хиъча – сан вахар дах де Ахь, со валар дика хилар Хьайна хиъча – со валар сих де Ахь. Йа АллахI! Со Хьайх къайлах а, гучахь а кхерийтар доьху ас Хьоьга, со

резахиларехь а, оьгIазвахарехь а со бакъ луьш хилийтар а доьху ас Хьоьга, мискаллехь а, хьалдолуш хиларехь а юккъера хьал а доьху ас Хьоьга, чекх дер доцу ниIмат а доьху ас Хьоьга, чекх дер доцу самукъадалар а доьху ас Хьоьга, Хьан кхел лелла яллачул тIаьхьа Хьо реза хилар а доьху ас Хьоьга, со веллачул тIаьхьа дика дахар а доьху ас Хьоьга, Хьоьга хьажаран марзо а, бIаьрг бузар а доьху ас Хьоьга, Хьоьца цхьаьнакхетаре догдахар а доьху ас Хьоьга, суна зен а хир доцуш, йа галвоккхуш долу питана а хир доцуш. Йа АллахI! Ийманан хазаллийца хаз дехьа тхо, нийсачу некъа тIе кхойкхуш а долуш, нийсачу некъа тIехь нисделла а дехьа тхо»

(63)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الأَحَدُ

الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

"Аллóхlумма иннú асъалука, йá Аллóхlу, бианнакал вáхьидул ахьадуссамад, аллазú лам йалид ва лам йýлад, ва лам йакун лахlý куфуван ахьад, ан тагlфира лú зунýбú, иннака анталгlофýруррохьúм".

«Йа АллахI! Ас доьху Хьоьга хIай АллахI, Хьо цхьаъ хиларца, Хьо Хьой цхьаъ верг хиларца, Хьо даим волуш хиларца, Хьо халкъана оьшуш а волуш, Хьуна халкъера хIумма а оьшуш ца хиларца, бер хилла а воцчу, дех-ненах схьаваьлла а воцчу, Шеца цхьа а накъост хилла а воцчу, (ас доьху Хьоьга) суна сан къиношна гечдар, баккъалла а, Хьо Гечдеш верг а, Къинхетаме верг а ву-кх».

(64)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، الْمَنَّانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ يَاذَا الْجَلالِ وَالإِكْرَامِ، يَاحَيُّ يَاقَيُّومُ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وأَعُوْذُ بِكَ مِنَ النَّارِ .

"Аллóхlумма иннú асъалука бианна лакалхьамду лá илáхlа иллá анта вахьдака лá шарúка лака, алманнáну, йá бадúlассамáвáти валъарди, йá залджалáли валъикрóми, йá хьаййу, йá къаййýму, иннú асъалукал джанната ва аlýзу бика минаннáри".

«Йа АллахI! Ас доьху Хьоьга берриг хастам Хьуна хиларца, Хьо воцург кхин

Дела вац, Хьой цхьаъ ву Хьо, Хьоьца накъост а вац, Хьайгара массо дика хуьлуш верг ву Хьо, хIай стигланаш а, латта а кхоьллинарг, хIай Сийлахь верг, Комаьрша верг, хIай даим дийна верг, хIай даим волуш верг, ас ялсамане йоьху Хьоьга, Хьоьца жоьжахатех лар а ло со».

(65)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ.

"Аллóхlумма иннú асъалука бианнú ашхlаду аннака анталлóхlу лá илáхlа иллá антал ахьадуссамаду, аллазú лам йалид, ва лам йýлад ва лам йакун лахlý куфуван ахьад".

«Йа АллахI! Баккъалла а, ас доьху Хьоьга айса тешалла дарца: Хьо АллахI-Дела ву аьлла, Хьо воцург кхин Дела вац аьлла, Хьо Хьой цхьаъ верг ву аьлла, Хьо даим волуш верг ву аьлла, Хьо халкъана оьшуш а волуш, Хьуна халкъера хIумма а оьшуш доцуш верг ву аьлла, бер хилла а воцчу, дех-ненах схьаваьлла а воцчу, Шеца цхьа а накъост хилла а воцчу (Хьоьга доьху ас, доIийна жоп ло Ахь)».

25. Ламазехь салам деллачул тIаьхьа доьшуш долу зикр (тасбихь). (66)

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.

"АстагIфируллóхI"
«АллахIе гечдар доьху ас» (кхозза эр ду).

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلامُ، ومِنْكَ السَّلامُ، تَبَارَكْتَ

يَاذَا الجَلالِ وَالإِكْرَامِ .

"Аллóхlумма антассалáму ва минкас-салáму, табáракта йá залжалáли валъикрóм"

«Йа АллахI! Хьо массо кхачамбацарех маьрша верг ву, маршо Хьоьгара а ю, беркате ву Хьо, хIай Сийлахьаллин а, Комаьршаллин а да верг».

(67)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا

الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ .

"Ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду ва хIува Iала́ кулли шайъин къади́р. Алло́хIумма ла́ ма́ниIа лима́ аIтIойта, ва ла́ муIтIийа лима́ манаIта, ва ла́ йанфаIу залжадди минкал жадд".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву. Йа АллахI! Ахь делларг сацо а, духатоха а цхьа вац, Ахь сацийнарг дала а цхьа вац, дуьненан ирс долчунна цуьнан ирсо цунна пайда бийр бац, ткъа ирс Хьоьгара ду».

(68)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّه، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَلاَ نَعْبُدُ إِلاَّ إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُون .

"Ла́ ила́хlа иллаллóхlу вахьдахlу́ ла́ шари́ка лахlу, лахlулмулку, ва лахlулхьамду, ва хlува lала́ кулли шайъин къади́р. Ла́ хьавла ва ла́ къуввата илла́ билла́хl, ла́ ила́хlа иллаллóхlу ва ла́ наlбуду илла́ иййа́хl. ЛахlунниIмату, ва лахlулфадлу, ва лахlуссана́ул хьасан. Ла́ ила́хlа

иллаллóхIу мухлисúна лахIуддúна ва лав карихIалкáфирýн".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву. Ницкъ а бац, гIора а дац АллахIера доцург. АллахI воцург кхин Дела вац, Цунна цхьанна бен вай Iибадат деш а дац, ниIмат а Цуьнан ду, дозалла а Цуьнан ду, хаза хестор а Цуьнан хьакъ ду, АллахI воцург кхин Дела вац (олу вай), цIенчу даггара, Цуьнан доьхьа, керста нахана иза цадезахь а».

(69)

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ.

"Субхьáналлóхlи, валхьамду лиллáхlи, валлóхlу акбар"

«ЦIена ву АллахI (33-зза эр ду). Хастам бу

АллахIана (33-зза эр ду), Массо хIумнал воккха ву АллахI (33-зза эр ду)».

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"Ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду ва хIува Iала́ кулли шайъин къади́р".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву».

(70)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿ قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ۝١

ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ

يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ﴿٤﴾ ﴾ [الإخلاص:14]

"Бисмилла́хIиррохьма́ниррохьи́м. Къул хIуваллóхIу ахьад. АллóхIуссомад. Лам йалид ва лам йу́лад. Ва лам йакуллахIу куфуван ахьад".

«Къинхетаме а, Къинхетам беш а волчу АллахIан цIарца!» ᐸАхь ала: Иза АллахI ву, Цхьаъ волу. Даим дийна волу, массо халкъана оьшуш волу, Шена халкъера хIумма а оьшуш воцу АллахI ву. Цхьа а вац Цунах схьа ваьлла, йа дех-ненах схьаваьлла а вац Иза. Накъост хилла а вац Цуьнан цхьа аᐳ. (Сурат «Ал-ихлас»).

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ

﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾ ﴾ [الفلق:15]

"Бисмилла́хIиррохьма́ниррохьи́м. Къул аIу́зу бироббил фалакъ. Мин шарри ма́ холакъ. Ва мин шарри гIо́сикъин иза́ вакъоб. Ва мин шарриннаффа́са́ти фил Iукъод. Ва мин шарри хьа́сидин иза́ хьасад".

«Къинхетаме а, Къинхетам беш а волчу АллахIан цIарца!» ⋖Ахь ала: со ларло сатасаран Делаца. Цо кхоьллинчу массо хIуманан вонах. Бодане буьйса тIееъча, цуьнан вонах а. Шеддашна тIе хIупп бохучу зударийн вонах а. ХьагI йолчуьнан вонах а, цо хьагI лелочу хенахь⋗. (Сурат «Алфалакъ»)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿ قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ
١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ٢ إِلَـٰهِ ٱلنَّاسِ ٣ مِن شَرِّ
ٱلۡوَسۡوَاسِ ٱلۡخَنَّاسِ ٤ ٱلَّذِى يُوَسۡوِسُ فِى صُدُورِ
ٱلنَّاسِ ٥ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ٦ ﴾ [الناس:15]

"Бисмилла́хIиррохьма́ниррохьи́м. Къул аIу́зу бироббинна́с. Маликинна́с. Ила́хIинна́с. Мин шаррил васва́сил хонна́с. Аллази́ йувасвису фи́ суду́ринна́с. Минал жиннати ванна́с".

«Къинхетаме а, Къинхетам беш а волчу АллахIан цIарца!» ∢Ахь ала: со ларло Адамийн Элаца. Адамийн Паччахьца. Адамийн Делаца. Дела хьахийча гучара долучун (вонах), дагчу вон ойланаш туьйсучун вонах. Адамийн дегнаш чу вон

ойланаш кхуьссуш долчу. Адамашха а, жинашха а долчух➤. (Сурат «Аннас»)

(71)

﴿ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا
نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي
يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا
خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ
وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ
وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ﴾.

"Аллóхlу лá илáхlа иллá хlувалхьаййул къоййýм, лá таъхузухlý синатув-валá навм, лахlý мá фиссамáвáти ва мá фил ард, манзаллазú йашфаlу lиндахlý иллá биизнихl, йаlламу мá

байна айдúхIим ва мá холфахIум, ва лá йухьúтIýна бишайъиммин Iилмихlú иллá бимá шáа, васиIа курсиййухIуссамáвáти вал ард, ва лá йаўдухIý хьифзухIумá, ва хIувал Iалиййул Iазúм".

Айатул-курси доьшур ду:

∢АллахI – Иза воцург кхин Дела вац, Дийна верг ву Иза, даим волуш а ву Иза, наб озор а ца хуьлу Цуьнан, наб кхета а ца кхета Цунна, Цуьнан ду стигланашкахь а, лаьтта тIехь а дерг, мила ву Цунна гергахь шафаIат дийр дерг, Цуьнан пурбанца бен? царна хьалха дерг а хаьа Цунна, царна тIехьа дерг а (хаьа Цунна), Цуьнан Iилманах цхьа а хIума ца хаьа царна – Цунна лиъначунна бен, стигланаш а, латта а чулаьцна ду Цуьнан «курсийй»,[1] и шиъ

[1] «Курсийй» АллахIан Iаршан лахара дакъа ду.

лардаро хало а ца йо Цунна, Лекха верг а, Воккха верг а ву Иза➤. (хIора ламазал тIаьхьа).

(72)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

Iуьйра а, маьркIижа а ламаз дича итт-иттозза эр ду хIара:

"Ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду, йухьйи́ ва йуми́ту, ва хIува Iала́ кулли шайъин къади́р".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, (Шена

луъург) ден во Цо, вала а волуьйту. Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву».

(73)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً .

"Аллóхlумма иннú асъалука lилман нáфиlан, ва ризкъан тlаййибан, ва lамалан мутакъаббалан".

«Йа АллахI! Ас доьху Хьоьга пайдане долу Iилма а, цIена рицкъ а, къобул хир йолу Iамал а».

26. Цхьа гIулллакх дале, ша оцу гIуллакхах дикчунна тIенисвар доьхуш деш долчу ламазехь дан деза

доIа. (ХIара доIа шена Iаьрбийн мотт ца хуучо вайн маттахь дича гIоли хир ду).

(74)

Iабдуллахlан кIанта Жабира – Дела реза хуьлда цунна – дийцина: Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – тхуна Къуръан тIера сурат санна Iамадора, хIора гIуллакххехь Деле и гIуллакх дика дар дехар. Цо алара тхоьга: «*Шайна цхьа хIума дан дага деанчо, ши ракаIат (ламаз) дойла, перз ламаз а доцуш (суннат ламаз), тIаккха цо олийла:*

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلاَ أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلاَ أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ (و

يسمي حاجته) خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي (أو قال) : عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي (أو قال: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِيَ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِيْ بِهِ .

"Аллóхlумма иннú астахúрука билIилмика, ва астакъдирука бикъудратика, ва асъалука мин фадликалIазúм, фаиннака такъдиру ва лá акъдиру, ва таIламу ва лá аIламу, ва анта Iалламулгlуйýб. Аллóхlумма ин кунта

таlламу анна хlазалъамра хайрун ли́ фи́ ди́ни́, ва маlа́ши́ ва lа́къибати амри́, факъдурхlу ли́, ва йассирхlу ли́, сумма ба́рик ли́ фи́хlи. Ва ин кунта таlламу анна хlа́залъамра шаррун ли́ фи́ ди́ни́, ва маlа́ши́ ва lа́къибати амри́, фасрифхlу lанни́, васрифни́ lанхlу, вакъдур лийалхайра хьайсу ка́на, сумма ардини́ бихl"
"Йа АллахI! Со Хьоьгара доьхуш ву Ахь Хьайн Iилманца суна дика дар а, Хьайн ницкъаца Ахь ницкъ балар а. Ас Хьан боккха къинхетам боьху Хьоьга, бакъдолуш Хьо ницкъ болуш ву, ткъа со ницкъ кхочуш вац, Хьуна хаьа, суна ца хьаьа, Хьо къайлах дерг хууш верг ву. Йа АллахI! Хьан Iилмангахь делахь: хIара сан гIуллакх (шена лууш долчун цIе йоккхур ю) суна сан динехь а, сан дахарехь а, сан тIаьхьлонехь а (йа иштта

эр ду: герга йолчу хенахь а, йа генарчу хенахь) дика хилар, суна ницкъ ло Ахь оцу гIуллакх тIехь, суна иза атта а де Ахь, юха суна цунах беркат а де Ахь. Ткъа нагахь санна Хьан Iилмангахь делахь, хIара гIуллакх суна сан динехь а, сан дахарехь а, сан тIаьхьлонехь а вон хирг хилар, суна гена даккха ахь иза, со цунна тIера дIа а верза ве Ахь, цул диканиг дан ницкъ а ло Ахь суна, иза миччахь делахь а, юха со цунна реза а ве Ахь"»

Цкъа а дохко вер вац вай Кхоьллинчуьнга диканца гIо а дехна, АллахIах тешаш болчарах дагаваьлларг а, шен гIуллакх кхачам боллуш теллинарг а. Лекха хинволчу АллахIа аьлла Къуръан чохь:

﴿ وَشَاوِرْهُمْ فِي ٱلْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ﴾.

∢Царах дага а вала хьо (хьайн) гIуллакххехь, ткъа хьайн цунна тIехь сацам хиллехь – тIаккха ахь АллахIана тIе билла

болх➢ (Сурат «АлIимран» 159 аят).

27. Iуьйранна а, суьйранна а доьшуш долу зикр.

الحَمْدُ للهِ وَحْدَهُ، والصَّلاةُ والسَّلاَمُ عَلَى مَنْ لاَ نَبِيَّ بَعْدَهُ.

"Алхьамду лилла́хIи вахьдахI, вассола́ту вассала́му Iала́ ман ла́ набиййа баIдахI"

«Хастам бу цхьана АллахIана, къинхетам а, маршалла а хуьлда шел тIаьхьа кхин пайхамар воцучунна».

(75)

أَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ.

"АIу́зу билла́хIи минашшайтIо́нир-рожи́м".

«Со ларло АллахIаца, Цо Шен къинхетамах генадаьккхинчу шайтIанах».

﴿ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ﴾.

"Аллóхlу лá илáхlа иллá хlувалхьаййул къоййýм, лá таъхузухlý синатув-валá навм, лахlý мá фиссамáвáти ва мá фил ард, манзаллазú йашфаlу lиндахlý иллá биизнихl, йаlламу мá байна айдúхlим ва мá холфахlум, ва лá йухьúтlýна бишайъим-мин lилмихlú

илла́ бима́ ша́а, васиIа курсиййухIуссама́ва́ти вал ард, ва ла́ йау́духIу́ хьифзухIума́, ва хIувал Iалиййул Iази́м"

≺АллахI – Иза воцург кхин Дела вац, Дийна верг ву Иза, даим волуш а ву Иза, наб озор а ца хуьлу Цуьнан, наб кхета а ца кхета Цунна, Цуьнан ду стигланашкахь а, лаьтта тIехь а дерг, мила ву Цунна гергахь шафаIат дийр дерг Цуьнан пурбанца бен? царна хьалха дерг а хаьа Цунна, царна тIехьа дерг а (хаьа Цунна), Цуьнан Iилманах цхьа а хIума ца хаьа царна – Цунна лиъначунна бен; стигланаш а, латта а чулоцуш ду Цуьнан «курсийй», и шиъ лардаро хало а ца йо Цунна, Лекха верг а, Воккха верг а ву Иза≻.

(76)

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ . . . ﴾.

Сурат «Алихлас» (КъулхIу) доьшур ду кхозза.

﴿ قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ . . . ﴾.

Сурат «Алфалакъ» (Къул аIузу) доьшур ду кхозза.

﴿ قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ . . . ﴾.

Сурат «Аннас» (Къул аIузу бироббиннас) доьшур ду кхозза.

(77)

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ[1] الْمُلْكُ لِلّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، لاَ
إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ
أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِيْ هَذَا اليَوْمِ[2] وَخَيْرَ مَا

---

[1] Суьйре тӀееъча «Асбахьна ва асбахьа...» бохучу дешнийн метта «Амсайна ва амсал мулку ...» ала деза, иштта нохчийн маттахь а хийца деза, «вай суьйренга доьвли, хӀокху суьйранна паччахьалла а ...» аьлла.

[2] Суьйранна «Суьйренга доьвли вай ...» аьлла, иштта ала деза:

رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِيْ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا،
وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيْ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا.

بَعْدَهُ وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا اليَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ، وسُوءِ الكِبَرِ، رَبِّ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِيْ النَّارِ وَعَذَابٍ فِيْ الْقَبْرِ.

"Асбахьна́ ва асбахьал мулку лилла́хIи вальхамду лилла́хIи, ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду ва хIува Iала́ кулли шайъин къади́р. Робби асъалука хайра ма́ фи́ хIа́зал йавми ва хайра ма́ баIдахI, ва аIу́зу бика мин шарри ма́ фи́ хIа́зал йавми ва шарри ма́ баIдахI. Робби аIу́зу бика минал касали ва су́илкибар, робби аIу́зу бика мин Iаза́бин финна́ри ва Iаза́бин филкъабр".

«Іуьйренга доьвли вай, хІокху Іуьйранна[1] паччахьалла а АллахІан ду, АллахІана хастам а бу, АллахІ воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хІуманна тІехь ницкъ болуш а ву. Сан Эла! Ас Хьоьга доьху хІокху дийнахь долу дика а, хІокхул тІаьхьа долу дика а, со Хьоьца лар а ло хІокху дийнахь долчу вонах, хІокхул тІаьхьа долчу вонах а. Сан Эла! Со Хьоьца ларло малонах, кураллин вонах. Сан Эла! Со Хьоьца ларло цІергахь долчу Іазапах а, каш чохь долчу Іазапах а».

(78)

---

[1] Суьйранна иштта ала деза: «Суьйренга доьвли вай, хІокху суьйранна паччахьалла а…».

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا[1]، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُوْرُ.

"Аллóхlумма бика асбахьнá, ва бика амсайнá, ва бика нахьйá, ва бика намýту, ва илайканнушýр".

«Йа АллахI! Хьан пурбанца Iуьйренга доьвли тхо, Хьан пурбанца суьйренга а довлу тхо, Хьан пурбанца даха а деха тхо, Хьан лаамца дала а ле тхо, Хьоьга дерзар а ду тхан».

(79)

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا

---

[1] Суьйранна олуш хилча доьххьара «Асбахьна» долчахь «Амсайна» а аьлла, «Амсайна» долчахь «Асбахьна» ала деза.

عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ.

"Аллóхlумма анта роббú, лá илáхlа иллá анта, халакътанú, ва ана lабдука, ва ана lалá lахlдика ва ваlдика мастатlаlту. Аlýзу бика мин шарри мá санаlту, абýу лака биниlматика lалаййа, ва абýу бизанбú, фаглфир лú, фаиннахlý лá йаглфируззунýба иллá анта"

«Йа АллахI! Хьо ву сан Эла, Хьо воцург кхин Дела вац, Ахь кхоьллина со, со Хьан лай ву, сайн ницкъ кхочучу кепара Хьан

ваӀд тӀехь (Хьуна мутӀахь) ву со, со ларло Хьоьца айса динчун вонах, со къера ву Ахь суна динчу ниӀматна, со къера ву сайн къиношна а, ткъа Ахь гечдехьа суна, баккъалла а къиношна гечдеш верг Хьо бен вац-кх».

(80)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ[1] أُشْهِدُكَ وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلائِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَشَرِيكَ لَكَ، وأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ .

---

[1] Суьйранна цу дешан метта: «Амсайту» ала деза, цуьнан маьӀна вай хьалха маалларa «Суьйренга вели со» бохург ду.

"Аллóхlумма иннú асбахьту ушхlидука, ва ушхlиду хьамалата lаршика, ва малáикатака, ва джамúlа халкъика, аннака анталлóхlу лá илáхlа иллá анта вахьдака лá шарúка лака, ва анна Мухьаммадан lабдука ва расýлук".

«Йа АллахI! Со Iуьйренга ваьлла, Хьо а теш волуш, Хьан Iарш лелош долу малийкаш а теш долуш, ша долу Хьан халкъ а, малийкаш а теш долуш со тешалла деш хиларна: Хьо АллахI ву аьлла, Хьо воцург кхин Дела а вац аьлла, Хьо цхьаъ ву аьлла, Хьоьца накъост а вац аьлла, Мухьаммад Хьан лай а, Элча а ву аьлла». (Доьазза эр ду иза).

(81)

اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ[1] بِيْ مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لاَشَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ.

"Аллóхlумма мá асбахьа бú мин нилматин ав биахьадин мин халкъика, фаминка вахьдака лá шарúка лака, фалакалхьамду ва лакашшукр"

«Йа АллахI! ХIокху Iуьйранна соьца долу ниIмат а, йа Ахь кхоьллина долчу Хьан халкъаца долу ниIмат а Хьоьгара цхьаьнгара ду, цхьа а накъост вац Хьоьца, хастам бу-кх Хьуна, шукр (баркалла) а ду-кх Хьуна».

---

[1] Кхузахь а суьйранна «ма амса» ала деза.

(82)

اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وأَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ.

"Аллóхlумма láфинú фú баданú, аллóхlумма láфинú фú самlú, аллóхlумма láфинú фú басарú, лá илáхlа иллá анта. Аллóхlумма иннú аlýзу бика миналкуфри валфакъри, ва аlýзу бика мин lазáбилкъабри, лá илáхlа иллá анта".

«Йа АллахI! Суна сан дегIан могшалла ло Ахь, йа АллахI, суна сан хазаран

могшалла ло Ахь, йа АллахI, суна са бIаьрсин могшалла ло Ахь, Хьо воцург кхин Дела вац. Йа АллахI! Со ларло Хьоьца керстаналлех а, мискаллех а, кхин а ларло со Хьоьца кошан Iазапах а; Хьо воцург кхин Дела вац». (кхозза эр ду).

(83)

حَسْبِيَ اللّٰهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ.

"Хьасбийаллóхlу, лá иláхlа иллá хlува, lалайхlи таваккалту, ва хlува роббул lаршил lази́м".

«АллахI кхачаме ву суна, Иза воцург кхин Дела вац, болх Цунна тIе билли ас, Иза – доккхачу Iаршан Эла ву». (7зза эр ду).

(84)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ: فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي.

"Аллóхlумма иннú асъалукал lафва валláфиййата фиддунйá вал áхирати, аллóхlумма иннú асъалукал lафва валláфиййата фú дúнú ва дунйáйа, ва ахlлú, ва мáлú. Аллóхlуммастур lаврáтú, ва áмин равláтú,

аллóхIуммахьфазнú мин байни йадаййа, ва мин халфú, ва Iан йамúнú, ва Iан шимáлú ва мин фавкъú, ва аIýзу биIазаматика ан угIтáла мин тахьтú".
«Йа АллахI! Ас гечдар доьху Хьоьга, ирс а (беркат а) доьху Хьоьга, дуьненахь а, эхартахь а. Йа АллахI! Ас гечдар доьху Хьоьга, сан динехь а, сан дахарехь а, сан охIлунна а, сан даьхнина а беркат а доьху Хьоьга. Йа АллахI! Сан (вон) къайленаш къайла яха Ахь, сан кхерамаш а суна кхерамаза бе Ахь. Йа АллахI! Со ларве Ахь хьалха а, тIехьа а, аьтту агIор а, аьрру агIор а, тIехула а. (Йа АллахI) Хьан воккхаллийца ларло со, Iехийна со цхьамма верах а».

(85)

اللّٰهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ

وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ .

"Аллóхlумма láлималгlайби вашшахlá-дати, фáтlирассамáвáти валъарди, робба кулли шайъин ва малúкахlý, ашхlаду аллá илáхlа иллá анта, аlýзу бика мин шарри нафсú, ва мин шарришшайтlóни ва ширкихlú, ва ан акътарифа lалá нафсú сýан, ав ажуррахlý илá муслим".

«Йа АллахI! ХIай къайлах дерг а, гучахь дерг а хууш верг! ХIай стигланаш а, латта а кхоьллина верг! ХIай массо хIуманан Эла, массо хIуманан паччахь! Ас тешалла

до Хьо воцург кхин Дела цахиларца, сайн син вонах лар ло со Хьоьца, шайтIанан вонах а, цуьнан ширках а лар ло со Хьоьца, ас айса сайна вониг дарх а, йа и вониг кхечу бусалба стагана тIе дехьадаккхарх а лар ло со Хьоьца».

(86)

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ.

"Бисмилла́хIиллази́ ла́ йадурру маIасмихIи́ шайъун филъарди, ва ла́ фиссама́и, ва хIувассами́Iул Iали́м"

«АллахIан цIарца, Шен цIарца хилча латтахь а, стиглахь а долчу цхьа а хIумано зен ца деш волчу (АллахIан цIарца), Иза Хезаш а, Хууш а ву». (кхозза эр ду иза).

(87)

رَضِيتُ بِاللَّهِ رباً، وَبِالإِسْلامِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا.

"Родúту биллáхIи роббан, ва бил ислáми дúнан, ва бимухьаммадин соллаллóхIу IалайхIи ва саллама набиййан".

«АллахI сайн Дела хиларна реза хили со, Ислам сайн дин хиларна реза хили со, Мухьаммад – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – сайн Элча хиларна а реза хили со». (кхозза эр ду).

(88)

يَاحَيُّ يَاقَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ.

"Йá хьаййу, йá къоййýму, бирохьматика астагӀúсу, аслихь лú шаънú куллахӀý, ва лá такилнú илá нафсú тӀарфата Ӏайн".
«ХӀай дийна верг, хӀай даим верг! Хьан къинхетамца гӀо лоьху ас, сан дерриг гӀуллакхаш суна нисдей, туо де Ахь, со сайх цхьаннах воьзна Ӏадда а ма вита Ахь, бӀаьрган негӀар туххучул а».

(89)

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ[1] الْمُلْكُ لِلّٰهِ رَبِّ العَالَمِينَ ،

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ، فَتْحَهُ،

[1] Суьйранна иштта ала деза: «Амсайна ва амсал мулку лиллахӀи» «Тхо суьйренга доьвли, хӀокху суьйранна паччахьалла а…».

وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ.

"Асбахьнá ва асбахьалмулку лиллáхIи роббил Iáламúна. Аллóхlумма иннú асъалука хайра хláзал йавми, фатхьахlý, ва насрахlý, ва нýрахlý, ва баракатахlý, ва хlудáхlу, ва аlýзу бика мин шарри мá фúхlи ва шарри мá баlдахl".

«Тхо Iуьйренга доьвлла, хIокху Iуьйранна паччахьалла а АллахIан ду, Iаламийн Эла волчу. Йа АллахI! Ас хIокху дийнан дика доьху Хьоьга: хIокхун толам а, хIокхун гIо а, хIокхун нур а, хIокхун беркат а, хIокхун нийсо а йоьху Хьоьга. Со Хьоьца лар а ло хIокхунна чохь долчу вонах а, хIокхул тIаьхьа долчу вонах а».

(90)

أَصْبَحْنَا[1] عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الإِخْلاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفاً مُسْلِماً وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ.

"Асбахьна́ Iала́ фитIратил исла́ми, ва Iала́ калиматил ихла́си, ва Iала́ ди́ни набиййина́ Мухьаммадин, соллалло́хIу IалайхIи ва саллама, ва Iала́ миллати аби́на́ Ибро́хIи́ма хьани́фан муслиман ва ма́ ка́на минал мушрики́н".

«Вай Iуьйренга доьвлла Бусалба дин тIехь, Ихласан (Iамал Делан доьхьа хиларан)

---

[1] Суьйранна «Амсайна» «Суьйренга доьвлла вай» ала деза.

дош тӀехь а, вайн Пайхамаран – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – дин тӀехь а, вайн ден ИбрахӀиман миллат тӀехь а – цхьана АллахӀана Ӏибадат деш волу хьаниф хилла волчу, бусалба хилла волчу, АллахӀаца накъост вечарах а ца хилла волчу».

(91)

سُبْحَانَ اللّٰه وبِحَمْدِه.

"Субхьáналлóхӏи ва бихьамдихӏ".
«ЦӀена ву АллахӀ, хастам а бу Цунна».
(100зза эр ду иза).

(92)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰه وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"Ла́ ила́хӀа иллалло́хӀу вахьдахӀу́ ла́ шари́ка лахӀ, лахӀулмулку ва лахӀулхьамду ва хӀува Ӏала́ кулли шайъин къади́р"

«АллахӀ воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хӀуманна тӀехь ницкъ болуш а ву». (иттозза эр ду, йа 1-зза эр ду нагахь санна ша мало йахь).

(93)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"Ла́ ила́хӀа иллалло́хӀу вахьдахӀу́ ла́ шари́ка лахӀ, лахӀулмулку ва лахӀулхьамду ва хӀува Ӏала́ кулли шайъин къади́р".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву». (100зза эр ду Iуьйранна).

(94)

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ.

"Субхьáналлóхlи ва бихьамдихlú, lадада халкъихlú, ва ридó нафсихlú, ва зината lаршихlú, ва мидáда калимáтихl"

«ЦIена ву АллахI, хастам а бу Цунна: Цо кхоьллина мел долу хIума санна дукха, Иза Ша реза волччул, Цуьнан Iарш деза хилар санна, Цуьнан (чекхдоьвр доцу) дешнаш санна дукха».

(95)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً.

"Аллóхlумма иннú асъалука lилман нáфиlан, ва ризкъан тlаййибан, ва lамалан мутакъоббалан".

«Йа АллахI! Ас пайдане долу Iилма доьху Хьоьга, цIена, дика рицкъ а доьху Хьоьга, къобал хир йолу Iамал а йоьху Хьоьга» (Iуьйранна эр ду иза).

(96)

أَسْتَغْفِرُ اللهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ.

"АстагIфируллóхlа ва атýбу илайхl".

«Ас АллахIе гечдар доьху, Цуьнга тоба а до ас». (100зза эр ду иза дийнахь).

(97)

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.

"АӀу́зу бикалима́тилла́хӀит-та́мма́ти мин шарри ма́ халакъ".

«Со ларло АллахӀан кхачаме долчу дешнашца, Цо кхоьллинчу массо хӀуманийн вонах». (кхозза эр ду иза ша суьйренга ваьллачо).

(98)

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ.

"Алло́хӀумма солли ва саллим Ӏала́ набиййина́ Мухьаммад".

«Йа АллахӀ! Тхан Пайхамарх Мухьаммадах къинхетам бе Ахь, маршалла а ло ахь Цунна».

28. ДӀавуьжуш деш долу зикр.

(99)

Шен ши куьг хьала а латьцна, цаьршинна тIе хIупп олуш санна мох а тоьхна, оцу шина куьйга тIе хIара доьшур ду:

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ . . . ﴾.

Сурат «Ал-ихлас» (КъулхIу) доьшур ду ша дерг.

﴿ قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ . . . ﴾

Сурат «Ал-фалакъ» (Къул аIузу бироббил фалакъ…) доьшур ду ша дерг.

﴿ قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ . . ﴾

Сурат «Ан-нас» (Къул аIузу бироббиннас) доьшур ду дерриг.

ТIаккха и шен ши куьг шен дегIа тIехьокхур ду, и шиъ кхочу-кхочучу метте. Иштта кхозза дийр ду иза, хIоразза и кхо сурат а доьшуш.

(100)

«Айатул – курсий доьшур ду».

﴿ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ
وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا
ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ
أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ
عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ
ٱلۡعَظِيمُ ﴾

"Аллóхlу лá илáхlа иллá хlувалхьаййул къоййýм, лá таъхузухlý синатувва лá навм, лахlý мá фиссамáвáти ва мá

фил ард, манзаллазú йашфаIу Iиндахlý иллá биизнихI, йаIламу мá байна айдúхIим ва мá холфахIум, ва лá йухьúтIýна бишайъиммин Iилмихlú иллá бимá шáа, васиIа курсиййухIус-самáвáти вал ард, ва лá йаýдухIý хьифзухIумá, ва хIувал Iалиййул Iазúм" ≺АллахI – Иза воцург кхин Дела вац, Дийна верг ву Иза, даим волуш а ву Иза, наб озор а ца хуьлу Цуьнан, наб кхета а ца кхета Цунна, Цуьнан ду стигланашкахь а, лаьтта тIехь а дерг, мила ву Цунна гергахь шафаIат дийр дерг Цуьнан пурбанца бен? царна хьалха дерг а хаьа Цунна, царна тIехьа дерг а (хаьа Цунна), Цуьнан Iилманах цхьа а хIума ца хаьа царна – Цунна лиъначунна бен, стигланаш а, латта а чулоцуш ду Цуьнан «курсийй», и шиъ лардаро хало а ца йо Цунна, Лекха верг а, Воккха верг а ву Иза≻.

(101)

۞ ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ
كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا
نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦۚ وَقَالُواْ سَمِعۡنَا
وَأَطَعۡنَاۖ غُفۡرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ ٢٨٥ لَا
يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَاۚ لَهَا مَا كَسَبَتۡ
وَعَلَيۡهَا مَا ٱكۡتَسَبَتۡۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذۡنَآ إِن نَّسِينَآ
أَوۡ أَخۡطَأۡنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تَحۡمِلۡ عَلَيۡنَآ إِصۡرٗا كَمَا
حَمَلۡتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلۡنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦۖ وَٱعۡفُ عَنَّا وَٱغۡفِرۡ لَنَا

وَٱرْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلَىٰنَا فَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿

"Áманарросýлу бимá унзила илайхIи мирроббихIý вал муъминýна, куллун áмана биллáхIи ва малáикатихIý ва кутубихIý ва русулихIý лá нуфаррикъу байна ахьадиммиррусулихI, ва къóлý самиIнá ва атIоIнá, гIуфрóнака роббанá ва илайкал масúр. Лá йукаллифуллóхIу нафсан иллá вусIахIá, лахIá мá касабат ва Iалайхá мактасабат, роббанá лá туáхизнá ин насúнá ав ахтIоънá, роббанá ва лá тахьмил Iалайнá исрон камá хьамалтахIý Iалаллазúна мин къоблинá, роббанá ва лá тухьаммилнá мá лá тIóкъата ланá бихI, ваIфу Iаннá вагIфир ланá вархьамнá, анта

мавла́на́, фансурна́ Іалал къовмил ка́фири́н".

∢Элча тешна шена шен Делера доссийначух, иштта Ийман диллинарш а, массо уьш тешна АллахІах а, Цуьнан малийкех а, Цуьнан жайнех а, Цуьнан элчанех а; (цара олу) оха къестам ца бо Цуьнан цхьа а элчанашна юккъахь, (кхин а) аьлла цара: тхуна хаза а хезна, тхо муьтІахь а хилла; хІай тхан Дела, Хьан гечдар доьху оха, дерзар Хьоьга а ду тхан. АллахІа адамана тІе ца дуьллу цуьнан ницкъ ца кхочург; цунна (пайденна) хир ду цо динарг (иза дика делахь), цунна доьхьал а хир ду цо динарг (иза вон делахь); хІай тхан Дела, тхоьгара бехк ма баккха Ахь тхо дицделлачунна, йа тхо галдоьвллачунна (тхоьгара даьллачунна); хІай тхан Дела, тхуна тІе ма яхка Ахь хала Іамалш, Айхьа тхол хьалха хиллачарна

(Хьайна Iеса хиллачарна) тIе ма йаxккара, тхан ницкъ кхочур боцург а ма дилла Ахь тхуна тIе, тхан къинош дIа а айде Ахь тхуна тIера, тхуна геч а де Ахь, тхох къинхетам а бе Ахь, Хьо тхан Эла ву, ткъа Ахь гIо де Ахь тхуна керста нахана доьхьал➢ (Сурат «Албакъарат» 285286 аяташ).

(102)

بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ.

"Бисмика роббú вадоIту жанбú, ва бика арфаIухI, фа ин амсакта нафсú фархьамхIá, ва ин арсалтахIá фахьфазхIá бимá тахьфазу бихIú Iибáдакассóлихьúн".

«Хьан цӀарца – хӀай сан Дела – дӀавуьжуш ву со, цуьнца хьала а гӀотту со, ткъа нагахь санна Ахь сан са сацадахь (юха суна чу ца дерзош), цунах къинхетам бе Ахь, ткъа Ахь иза суна чу юхадерзадахь, иза лар де Ахь, Айхьа Хьайн дика лайш лар баре терра».

(103)

اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ.

"Аллóхӏумма иннака халакъта нафсú ва анта таваффáхӏá, лака мамáтухӏá ва махьйáхӏá. Ин ахьйайтахӏá фахьфазхӏá, ва ин аматтахӏá фагӏфир

лахlá. Аллóхlумма иннú асъалукал láфийахl".

«Йа АллахI! Баккъалла а, Ахь кхоьллина сан са, Ахь хуьлуьйтур ду цуьнан далар а, Хьан керахь ду цуьнан дахар а, цуьнан далар а, ткъа нагахь санна Айхьа иза дийна дитахь лар де Ахь иза, ткъа Айхьа иза долуьйтуш хилахь цунна гечде Ахь. Йа АллахI! Ас дика могшалла йоьху Хьоьга».

(104)

اللّٰهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ.

"Аллóхlумма къинú lазáбака йавма таблаcу lибáдак".

«Йа АллахI! Со Хьайн Iазапах лар ве Ахь, Айхьа Хьайн лайш гIовттор болчу дийнахь».

(105)

بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا.

"Бисмикаллóхlумма амýту ва ахьйá".
«Хьан цIарца – йа АллахI –валар а хир ду сан, (Хьан цIарца) ваха а веха со».

(106)

سُبْحَانَ اللهِ

"Субхьáналлáхl"
«ЦIена ву АллахI» (ткъе кхойттозза эр ду).

الْحَمْدُ لِلَّهِ

"Алхьамду лиллáхl"
«Хастам бу АллахIана» (ткъе кхойттозза эр ду).

اللهُ أَكْبَرُ

"Аллáхlу акбар"

«АллахI массо хIумнал воккха ву» (ткъе кхойттозза эр ду).

(107)

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الأَرْضِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالإِنْجِيلِ، وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا

الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ.

"Аллóхlумма роббассамáвáтиссабlи, ва роббал арди, ва роббал lаршил lазúми, роббанá ва робба кулли шайъин, фáликъол хьабби ваннавá, ва мунзилаттавррóти валъинжúли валфур-къóни, аlýзу бика мин шарри кулли шайъин, анта áхизун бинáсийатихl. Аллóхlумма антал аввалу фалайса къоблака шайъун, ва антал áхиру, фалайса баlдака шайъун, ва антаззóхlиру, фалайса фавкъака шайъун, ва антал бáтlину, фалайса дýнака шайъун, икъди lаннаддайна, ва агlнинá миналфакър".

«Йа АллахI! ХIай ворхIе стигланийн Дела, лаьттан а Дела, доккхачу Iаршан а Дела, хIай тхан а, массо хIуманан а Дела, буьртиг а, хурманан лаг а кхиош волу Дела, хIай Таврат а, Инжил а, Къуръан а

доссийна верг, со Хьоьца ларло массо хIуманан вонах, Хьо ву иза керахь долуш верг. Йа АллахI! Хьо ву Хьалхарниг, Хьол Хьалха хIумма а хилла дац, Хьо ву ТIаьххьарниг а (массо белча а вуьсур верг, Хьайн сифаташца), Хьол тIаьхьа хIумма а дац, Хьо ву толаме верг, Хьол лекха хIумма а дац, Хьо ву Къайлах верг (а, къайлах дерг хууш верг а), Хьол герга хIумма а дац, (йа АллахI), тхуна тIера декхар дIадаккха Ахь, тхо мискаллех хьалха а даха Ахь».

(108)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لاَ كَافِيَ لَهُ وَلاَ مُؤْوِيَ.

"Алхьамду лилла́хIиллазу́ атIIамана́, ва сакъо́на́, ва кафа́на́, ва а́ва́на́,

факам мимман ла́ ка́фийа лахӀу́ ва ла́ муъвийа".

«Хастам бу АллахӀана, вайна даар делла волчу, вайна хи а малийна волчу, вайна Шех тоъам бина волчу, вай Шена тӀетовжийтина, тӀелаьцна волчу, ткъа мел дукха бу, шайна кхачам бан цхьа а воцуш, тӀетовжа а, тӀелаца а цхьа а воцуш».

(109)

اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ.

"Аллóхlумма láлимал гlойби вашшахlá-дати, фáтlироссамáвáти вал арди, робба кулли шайъин ва малúкахl, ашхlаду аллá илáхlа иллá анта, аlýзу бика мин шарри нафсú, ва мин шарришшайтlóни ва ширкихlи, ва ан акътарифа lалá нафсú сýан, ав ажуррохlý илá муслим".

«Йа АллахI! ХIай къайлах дерг а, гучахь дерг а хууш верг, стигланаш а, латта а кхоьллина верг, массо хIума кхиош-кхобуш верг, массо хIума Хьайн долахь долуш верг, ас тешалла до Хьо воцург кхин Дела цахиларца, со ларло Хьоьца сайн син вонах, шайтIанан вонах а, цуьнан ширках а, ас айса сайна воннг дарх а, йа и воннг кхечу бусалба стагана тIе дехьадаккхарх а лар ло со Хьоьца».

(110)

Къуръан тIера 32-гIа сурат «Ассаждат» а доьшур ду, 67-гIа сурат «Алмулк» (Табарак) а доьшур ду.

(111)

اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً.وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ.

"Аллóхlумма асламту нафсú илайка, ва фаввадту амрú илайка, ва ваджжахlту ваджхlú илайка, ва алжаъту зохlрú илайка, рогlбатан ва рохlбатан илайка. Лá малжаа ва лá

манжа́ минка илла́ илайка, а́манту бикита́бикаллазú анзалта, ва бинабиййикаллазú арсалта".

«Йа АллахI! Ас сайн са Хьоьга дIадели, сайн болх а Хьоьга дIабели, сайн юьхь а Хьоьга ерзий, Хьоьга верза а вирзи со, Хьоьга дог а дохуш, Хьох кхера а кхоьруш. Верза меттиг а, кIелхьара вала меттиг а яц сан Хьоьгара йоцург, со тешна Ахь доссийначу жайнах а, Ахь ваийтинчу Пайхамарх а».

29. Буьйсанна вижинчара сама а ваьлла, ха хорцуш доьшуш долу зикр.

(112)

لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ

وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا العَزِيزُ الْغَفَّارُ.

"Ла́ ила́хIа иллаллóхIул ва́хьидул къоххIа́ру, роббуссама́ва́ти вал арди ва ма́ байнахIумал Iазúзул гIаффа́р".
«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Толаме верг ву Иза, стигланийн а, лаьттан а, цаьршинна юккъахь долчун а Эла ву Иза, Нуьцкъала а, Гечдеш а ву Иза».

30. Буьйсанна кхеравелла сама-ваьлча а, набарха кхералуш волчо а деш долу доIа.

(113)

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ.

"Аlýзу бикалимáтиллахlит-тáммáти мин гlодобихlú ва lикъóбихl, ва шарри lибáдихl, ва мин хlамазáтишшайáтlúни ва ан йахьдурýни"
«Со ларло АллахIан кхачаме долчу дешнашца Цуьнан оьгIазлонах а, Цуьнан Iазапах а, Цуьнан лайн вонах а, шайтIанийн вочу ойланех а, уьш сайна доьхьал дахкарх а».

31. Дика гIан гинчо, йа вон гIан гинчо дан дезарг.

(114)
Шен аьрру агIор кIеззиг туй кхуссуш санна хIупп эр ду кхозза.
ТIаккха АллахIаца лар лур ву, шайтIанах а, шена гинчу гIенан вонах а. Масала: «Везан Дела! Со Хьоьца ларло шайтIанах а, сайна гинчу гIенан вонах а» аьлла эр ду кхозза.

Вон гІан гинехь иза цхьаьнга дийцар дика дац.
Ша вижина Іаш хилла йолу шен агІо хийца еза, масала аьрру агІона тІехь вижина хиллехь аьтту агІон тІе вуьжур ву.

(115)
Шена лаахь хьала а гІаьттина ламаз дича а дика хир ду.

32. Витр ламазехь деш долу къунут-доІа.

(116)
اَللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي

وَلاَ يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لاَ يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ،
وَلاَ يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ.

"Аллóхӏуммахӏдинú фúман хӏадайта, ва ӏáфинú фúман ӏáфайта, ва таваллáнú фúман таваллайта, ва бáрик лú фúмá аӏтӏайта, ва къинú шарра мá къодойта, фаиннака такъдú ва лá йукъдó ӏалайка, иннахӏу лá йазиллу ман вáлайта, ва лá йаӏиззу ман ӏáдайта. Табáракта роббанá ва таӏáлайта".

«Йа АллахӀ! Айхьа нисбинчарна юккъахь нисве Ахь со, Айхьа массо вочу хӀумнах а, цамгарех а цӀанбинчарна юкъахь цӀанве Ахь со, Айхьа Хьайн бартхой бинчарна юккъахь Хьайн бартхо а ве Ахь сох, Айхьа суна деллачунна беркат а де Ахь суна, Айхьа йинчу кхелан вонах а лар ве Ахь со, баккъалла а Хьо кхел еш ву, Хьуна кхел

йар хилалуш а дац, Ахь Хьайн бартхо винарг сийсаз валуш вац, Хьан мостагI хиллачун ницкъ а хир бац, беркате ву Хьо тхан Эла, лекха а ву Хьо».

(117)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْكَ، لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ.

"Аллóхlумма иннú аlýзу биридóка мин сахатlика, ва бимуlа́фа́тика мин lукъýбатика, ва аlýзу бика минка, ла́ ухьсú сана́ан lалайка, анта кама́ аснайта lала́ нафсик".

«Йа АллахI! Баккъалла а, со ларло Хьо резахиларца Хьан оьгIазлонах, Ахь

гечдарца Хьан Іазапах, Хьоьца Хьох а ларло со, соьга хеставалур вац Хьо тоъал, Хьо Ахь Айхьа Хьой хеста ма-варра ву».

(118)

اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ، نَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحَقٌ . اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ، وَلاَ نَكْفُرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ .

"Аллóхlумма иййáка наlбуду, ва лака нусоллú ва насжуду, ва илайка насlá ва нахьфиду, наржý рохьматака, ва

нахша́ Іаза́бака, инна Іаза́бака билка́фири́на мулхьакъ. Алло́хІумма инна́ настаІи́нука, ва настагІфирука, ва нусни́ Іалайкал хайра ва ла́ накфурука, ва нуъмину бика, ва нахдаІу лака ва нахлаІу ман йакфурук".

«Йа АллахI! Хьуна цхьанна Iибадат до оха, Хьуна ламаз а, сужуд а до оха, Хьуна герга а гIерта тхо, Хьуна лолла а лела до Оха. Хьан къинхетаме дог доху оха, Хьан Iазапах кхера а кхоьру тхо, баккъалла а, Хьан Iазап керста нахана тIекхочур долуш ду. Йа АллахI! Оха гIо доьху Хьоьгара, Оха гечдар доьху Хьоьгара, диканца Хьо хеста а во оха, Хьоьца керстаналла а ца до оха, Хьох теша а теша тхо, Хьуна муьтIахь а ду тхо, Хьоьца керстаналла деш берш буха а туху оха».

33. Витр ламазехь салам деллачул тӀаьхьа деш долу доӀа.

(119)

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ.

"Субхьа́нал маликил къудду́си".
«ЦӀена ву Паччахь, Сийлахь ЦӀена верг».
(кхозза эр ду иза, кхоалгӀа олучу хенахь шен аз дах а деш, хӀокху тӀаьхьадогӀучуьнца хӀотта а хӀуттуш).

رَبِّ الْمَلائِكَةِ وَالرُّوحِ

"Роббил мала́икати варру́хь"
«Малийкин а, Жабраилан а Эла».

34. Сагатдаран а, гӀайгӀане хиларан а доӀа.

(120)

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أَمَتِكَ،

نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَداً مِنْ خَلْقِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي.

"Аллóхlумма иннú lабдука, ибну lабдика, ибну аматика, нáсийатú бийадика, мáдин фиййа хьукмука, lадлюн фиййа къодóука, асъалука бикуллисмин хlува лака, саммайта бихlú нафсака, ав анзалтахlý фú китáбика, ав lалламтахlý ахьадан мин халкъика, авистаъсарта бихlú фú

Іилмилгіойби Іиндака, ан тажІалал къуръáна рабúІа къалбú, ва нýра содрú, ва жалáа хьузнú ва захІáба хІаммú".

«Йа АллахІ! Баккъалла а, Хьан лай ву со, Хьан лайн кІант а ву со, Хьан лай йолчу (сайн ненан) кІант а ву со, сан болх Хьан керахь бу, Хьан хьукм суна тІехь чекхдолуш а ду, Ахь йина кхел суна нийса а ю. Ас Хьан массо цІарца доьху Хьоьга, Ахь Айхьа Хьайна яккхина йолчу, йа Ахь Хьайн Жайни тІехь йоссийна йолчу, йа Ахь Айхьа кхоьллинчу Хьайн халкъах цхьанна Іамийна йолчу, йа Ахь Хьайна гергахь Хьайн къайленехь сацийна йолчу, (ас доьху Хьоьга) Къуръан сан деган бІаьсте йар, сан кийран нур иза дар, сан сингаттам дІаойъуш дерг иза дар, сан сагатдалар а дІадоккхуш дерг иза дар».

(121)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ .

"Аллóхlумма иннú аlýзу бика минал хlамми валхьазани, валlажзи валкасали, валбухли валжубни, ва долаlиддайни, ва гlолабатиррижáл".

«Йа АллахI! Со ларло Хьоьца сингаттамах а, сагатдаларх а, кIелвисарх а, малонах а, сутараллех а, осалаллех а, декхаро лацарх а, суна тIехь толам баккхарх а».

35. Шегахь гIайгIа-бала болчо деш долу доIа.

(122)

لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمُ، لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمُ.

"Ла́ ила́хIа иллаллóхIул Iазúмул хьалúму, ла́ ила́хIа иллаллóхIу, роббул Iаршил Iазúми, ла́ ила́хIа иллаллóхIу, роббуссама́ва́ти, ва роббул арди, ва роббул Iаршил карúм".

«АллахI воцург кхин Дела вац, Воккха а, Эсала а ву Иза, АллахI воцург кхин Дела вац, доккхачу Iаршан да ву Иза, АллахI воцург кхин Дела вац, стигланийн Эла ву Иза, лаьттан а Эла ву Иза, сийлахьчу Iаршан да а ву Иза».

(123)

اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ.

"Аллóхlумма рохьматака аржý, фалá такилнú илá нафсú тlарфата lайнин, ва аслихь лú шаънú куллахlý, лá илáхlа иллá анта".

«Йа АллахI! Хьан къинхетаме дог доху ас, ткъа со ма вита Ахь сох сайх воьзна, бIаьрга негIар тухучу юкъана а, сан ша долу гIуллакххаш то а де Ахь, Хьо воцург кхин Дела вац».

(124)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ

الظَّالِمِينَ.

"Ла́ илаа́хIа илла́ анта, субхьа́нака, инни́ кунту миназзо́лими́н".

«Хьо воцург кхин Дела вац, ЦIена ву Хьо, баккъалла а, со зулам динчарах хилла-кх».

(125)

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لاَ أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً.

"Алло́хIу, Алло́хIу робби́, ла́ ушрику бихIи́ шайъан".

«АллахI, АллахI ву сан Эла, ас Цуьнца накъост веш а вац».

36. МостагIчунна, а зуламе волчу паччахьана а доьхьал кхетча деш долу доIа.

(126)

اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ.

"Аллóхlумма иннá нажlалука фú нухьýрихlим, ва наlýзу бика мин шурýрихlим".

«Йа АллахI! Оха Хьо тхаьшна хьалха хилар доьху Хьоьга, тхол хьалха уьш хIаллакбеш, церан вонех Хьоьца лар а ло тхо».

(127)

اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَحُولُ وَبِكَ أَصُولُ وَبِكَ أُقَاتِلُ .

"Аллóхlумма анта lадудú, ва анта нáсирú, бика ахьýлу, ва бика асýлу, ва бика укъóтилу".

«Йа АллахI! Хьо ву со тIетоьвжаш верг, Хьо ву сан ГIоьнча, Хьоьца лар ло со цара со Iехаварх, Хьоьца тIелатар а до ас, Хьо сайн накъост волуш тIом а бо ас».

(128)

حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ .

"ХьасбуналлóхIу ва ниIмал вакúл".

«АллахI кхачаме ву вайна, ма дика Доладархо ву-кх Иза».˙

37. Паччахьан зуламах кхоьруш волчо деш долу доIа.

(129)

اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ فُلاَنِ بنِ فُلاَنٍ،

وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلاَئِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ .

"Аллóхlумма роббассамáвáтиссабlи ва роббал lаршил lазúми, кун лú жáран мин (ша кхоьруш волчун цlе йоккхур ю) ва ахьзáбихlú мин халáикъика, ан йафрутlа lалаййа ахьадун минхlум ав йатlгló. lазза жáрука, ва жалла санáука ва лá илáхlа иллá анта".

«Йа АллахI! ХIай ворхIе стигланан Эла, хIай доккхачу Iаршан Эла, со – "хьенехах" (паччахьан цIе йоккхур ю) – лар веш хила Хьо, Айхьа кхоьллинчу хIумнашна юкъара цуьнан тобанех а со лар веш хила Хьо, цаьрга суна зен ца дойтуш, йа суна тIехь зулам а ца дайтуш. Хьан ларвар

чIогIа нуьцкъала ду, Хьуна беш болу хастам сийлахь бу, Хьо воцург кхин Дела а вац».

(130)

اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِه جَمِيعاً، اللهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللهِ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الأَرْضِ إِلاَّ بِإِذْنِه، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلاَنٍ، وَجُنُودِه وَأَتْبَاعِه وَأَشْيَاعِه، مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ . اللهُمَّ كُنْ لِي جَاراً مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ ثَنَاؤُكَ وَعَزَّ جَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ .

"Аллóхlу акбар, Аллóхlу аlаззу мин халкъихlú жамúlан, Аллóхlу аlаззу миммá ахóфу ва ахьзару. Аlýзу биллáхlиллазú лá илáхlа иллá хlувал мумсикиссамáвáтиссабlи ан йакъоlна lалал арди иллá биизнихl, мин шарри lабдика (ша кхоьруш волчун цlе йоккхур ю) ва жунýдихlú, ва атбálихlú ва ашйаlихlú, миналжинни валъинси. Аллóхlумма кун лú жáран мин шаррихlим, жалла санáука, ва lазза жáрука, ва табáракасмука, ва лá илáхlа гlойрук".

«АллахI массо хIумнал воккха ву, АллахI Ша кхоьллинчу массо хIумнал ницкъ болуш ву, со кхоьручу а, со шех ларлуш долчу а массо хIумнал ницкъ болуш ву АллахI, со лар ло АллахIаца, Ша воцург кхин Дела воцуш волчу, ворхI стигал – Шена лиъча бен – лаьтта тIе ца йожуьйтуш латтош волчу, (со

ларло Хьоьца йа АллахI) Хьан лайн – хьенехан – вонах а, цуьнан эскарех а, цунна тIаьхьахIиттинчарах а, цуьнан тобанех а, жинех а, адамех а. Йа АллахI! Церан вонах со ларвеш хила Хьо, Хьуна беш болу хастам сийлахь бу, Хьан ларвар нуьцкъала чIогIа ду, Хьан цIе беркате ю, Хьо воцург кхин Дела а вац». (хIара кхозза эр ду).

38. МостагIчунна доьхьал деш долу доIа.

(131)

اَللّٰهُمَّ مُنْزِلَ الكِتَابِ، سَرِيْعَ الحِسَابِ، اهْزِمِ الأَحْزَابَ، اَللّٰهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ.

"Аллóхlумма мунзилалкитáби сарúlал-хьисáби, ихlзимил ахьзáба, аллóхум-

махIзимхIум ва залзилхIум"
«Йа АллахI! ХIай Жайна доссийна верг, хьесап сиха деш верг, тобанаш иэша е Ахь, йа АллахI, уьш иэша бе Ахь, уьш бега бе Ахь».

39. Шен цхьана адамех кхерам хилча деш долу доIа.

(132)

اَللَّهُمَّ اكْفِنِيْهِمْ بِمَا شِئْتَ .

"АллóхIуммакфинúхIим бимá шиъта"
«Йа АллахI! Хьайна луъучуьнца со церах лар ве Ахь».

40. Шен Иййманехь шеконаш кхоллалучо дан деза доIа.

(133)

«АллахIаца лар ло со шеконех а, шайтIанах а» аьлла, йа шена лаахь кхечу

дешнашца аьлла а, АллахӀаца лар вала веза.

ТӀаккха шегахь кхоллаелла йолу шеко дӀаяккха еза.

(134)

آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِه.

"А́манту билла́хӀи ва русулихӀ"

«Со тешна АллахӀах а, Цуьнан элчанех а».

(135)

Къуръан тӀера хӀара аят доьшур ду:

﴿ هُوَ ٱلْأَوَّلُ وَٱلْءَاخِرُ وَٱلظَّـٰهِرُ وَٱلْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ۝٣ ﴾

“ХӀувал аввалу вал а́хиру, ваззо́хӀиру, валба́тӀину, ва хӀува бикулли шайъин Ӏали́м”

﴿ Иза ву Хьалхарниг а, ТӀаьххьарниг а (массо белча а вуьссур верг, Шен сифаташца), Толаме верг а, Къайлах верг а (а, къайлах дерг хууш верг а), Иза массо хӀума хууш а ву﴾ [Сурат «Алхьадид» 3 аят].

41. Шена тӀехь декхар долчо деш долу доӀа.

(136)

اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ .

"Аллóхӏуммакфинú бихьалáлика ӏан хьарóмика, ва агӏнинú бифадлика ӏамман сивáка"

«Йа АллахӀ! Айхьа хьанал динчунца суна тоам бе Ахь Айхьа хьарам динчунах, Хьайн къинхетамца Хьайх цхьаннах суна тоам а бе Ахь, кхечаьрга сан хӀумма а деха

ца дезаш».

(137)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ.

"Аллóхlумма иннú аlýзу бика минал хlамми вал хьазани, валlажзи валкасали, валбухли валжубни, ва долаlиддайни ва гlалабатиррижáли"

«Йа АллахI! Со Хьоьца ларло гIайгIанах а, сингаттамах а, кIелвисарх а, малонах а, сутараллех а, осалаллех а, декхаро лацарх а, суна тIехь толам баккхарх а».

42. Ламаз тIехь а, Къуръан доьшуш волуш а вон ойланаш

дагаяьхкинчо деш долу доIа.

(138)

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

"АIу́зу билла́хIи минашшайтIо́нир-ражи́м"

«Со АллахIаца ларло Цо Шена генадаьккхинчу шайтIанах» эр ду, тIаккха шен аьрру агIор туй кхуссуш санна хIупп эр ду кхозза.

43. Шена цхьа гIуллакх дазделлачо а, йа иза дар халахеташ волчо а деш долу доIа.

(139)

اللَّهُمَّ لاَ سَهْلَ إِلاَّ مَا جَعَلْتَهُ سَهْلاً وَأَنْتَ

تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلاً.

"Аллóхlумма лá сахlла иллá мá жаlалтахlý сахlлан, ва анта тажlалул хьазна изá шиъта сахlлан!"

«Йа АллахI! Ахь атта динарг бен атта хIумма а дац, Ахь Хьайна лиъча сингаттам атта бой дIабоккху».

44. Къа латийначо дан дезарг а, ала дезарг а.

(140)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Цхьамма къа латийча, цо кхоччуш ламаз а эцна, тIаккха хьала а гIаьттина ши ракаIат ламаз а дина, тIаккха шена АллахIе гечдар дехахь, АллахIа цунна гечдийр ду*».

45. ШайтIа а, цуьнан вон ойланаш а гена йохуш долу доIа.

(141)
АллахIаца ларлур ву Цо Шена генадаькхинчу шайтIанах.

(142)
Азан дийр ду (молла кхойкхуш олуш долу дешнаш эр ду).

(143)
Къуръан доьшур ду, шортта Дела хьахор ву.

46. Ша реза воцу хIума хилча, йа шена луург ца хилча деш долу доIа.

(144)

قَدَرُ اللهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ.

"Къадаруллóхlи ва мá шáа фаlал".
«Делан кхел ю лелларг, Шена луург дина Цо».

47. Керла бер динчу дена деш долу доIа а, цо доьхьал олуш дерг а.

(145)

بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي الْمَوْهُوبِ لَكَ، وَشَكَرْتَ الْوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرُزِقْتَ بِرَّهُ .

"Бáрокаллóхlу лака филмавхlýби лака, ва шакартал вáхlиба, ва балагlа ашуддахlý ва рузикъта биррохl"
«Дала беркат дойла хьуна Дала деллачу берана, Хьайна иза деллачунна шукр а дойла Ахь, доккха хиллалц кхиа а

кхуьийла иза, цуьнан дикалла а хуьлда хьуна».

ТӀаккха бер долчо иштта жоп лур ду:

بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللهُ خَيْراً، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابَكَ .

"Бáрокаллóхӏу лака, ва бáрака Ӏалайка, ва жазакаллóхӏу хайран, ва разакъакаллóхӏу мислахӏý ва ажзала савáбак"

«Дала беркат дойла хьох а, хьуна а, Дала диканца бекхам а бойла хьуна, Дала и саннарг дала а лойла хьуна, Дала мел сов а боккхийла хьан».

48. Бераш лардар доьхуш деш долу доӀа.

(146)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – шен йоьІа ши кІант Хьасан а, Хьусайн а ларвар доьхуш хІара олуш хилла:

أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لاَمَّةٍ .

"УІýзукумá бикалимáтиллáхІиттáммати мин кулли шайтІóнин ва хІáмматин, ва мин кулли Іайнин лáммахІ"

«АллахІан кхачаме долчу дешнашца ларво ас шуьшиъ массо шайтІанах а, вочу экханах а, массо вочу бІаьргах а».

49. Цомгаш верг волча ваханчо цунна деш долу доІа.

(147)

لاَ بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ.

"Ла́ баъса, тІахІу́рун иншаааллóхІ"
«Вон хІумма а дац, Дала мукъалахь хьо цІанлуш дІадоьрзур ду».

(148)

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ.

"Асъалуллóхlал lазúма, роббал lаршил lазúми, ан йашфийака"
«Воккхачу АллахІе доьху ас, доккхачу Іаршан Деле доьху ас хьо то вар» (ворхІозза эр ду иза).

50. Цомгаш верг волча вахаран дозалла.

(149)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Бусалба стаг*

шен цомгаш волу бусалба вешига хьажа вахча, и волча дӀакхаччалц иза воьдуш хир ву ялсаманин бошмашна юккъехула, цомгаш верг волчахь иза охьахаъалц, тӀаккха иза охьахиъча, цунна тӀехь хир бу къинхетам; иза цига Ӏуьйранна вахнехь кхузткъе итт эзар малийк хир ду цунна къинхетам боьхуш суьйре кхаччалц, иза суьйранна вахнехь а кхузткъе итт эзар малийк хир ду цунна къинхетам боьхуш Ӏуьйре кхаччалц».

51. Ша дийна ца виса мега аьлла хеташ волчу цомгаш стага деш долу доӀа.

(150)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الأَعْلَى.

"Аллóхlуммагlфир лú, вархьамнú ва алхьикънú биррофúкъил аlлá"
«Йа АллахI! Суна гечде Ахь, сох къинхетам а бе Ахь, лаккхарчу хIусамашкахь (ялсаманехь) болчарах дIа а тоха Ахь со».

(151)
Iаишата дийцина – Дела реза хуьлда цунна: «Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ша лечу хенахь шен ши куьг хи чу а·Iуттий, юха и шиъ шен юьхь тIе хьаккхара, "*АллахI воцург кхин Дела вац, баккъалла а, валарца яккхий халонаш ю-кх*" – олуш».

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ إِنَّ لِلْمَوْتِ لَسَكَرَاتٍ.

"**Лá илáхIа иллаллóхIу**, инна лилмавти ласакарóтин!"
(152)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ

وَحْدَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لاَ
إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ
اللَّهُ ولاَحَوْلَ ولاَقُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّه.

"Ла́ ила́хIа илла́лло́хIу валло́хIу акбар, ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахI, ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, ла́ ила́хIа иллалло́хIу лахIулмулку ва лахIулхьамду, ла́ ила́хIа иллалло́хIу ва ла́ хьавла ва ла́ къуввата илла́ билла́хI"

«АллахI воцург кхин Дела вац, АллахI массо хIумнал воккха а ву, АллахI воцург кхин Дела вац, ша Цхьаъ ву Иза, цхьа АллахI воцург кхин Дела вац, Цуьнца накъост а вац, АллахI воцург кхин Дела вац, паччахьалла а, берриг хастам а Цуьнан бу, АллахI воцург кхин Дела вац, Цуьнгара бен гIора а дац, ницкъ а бац».

52. Леш волчо тӀаьххьара ала деза дош.

(153)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Шен тӀаьххьара*

дешнаш – لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ

АллахӀ воцург кхин дела вац – *аьлла хилларг ялсамане вахна*».

53. Цхьа бала, йа бохам тӀебеанчо дан деза доӀа.

(154)

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أْجُرْنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْراً مِنْهَا.

"Инна́ лилла́хӀи ва инна́ илайхӀи ро́жиӀу́н. Алло́хӀуммаъжурни́ фи́

мусйбати ва ахлиф лй хайран минхIá"
«Бакъдолуш вай АллахIан (лайш) ду, вай Цуьнга доьрзур долуш а ду. Йа АллахI! ХIокху бохамах суна ял ло Ахь, хIокхул диканиг дала а ло Ахь суна».

54. Веллачу стеган ши бIаьрг дIакъовлуш деш долу доIа.

(155)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِـــفلان (باسمه) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِينَ، َاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَارَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ.

"АллóхIуммагIфир ли (веллачун цIе йоккхур ю шена хаахь) варфаI даражатахIý филмахIдийййна,

вахлуфхIу фѝ Iакъибихӏѝ фил гӏóбирѝна, вагӏфир лана́ ва лахӏу́ йа роббал Iа́ламѝна, вафсахь лахIу фѝ къабрихӏѝ ва наввир лахӏу́ фѝхIи!"

«Йа АллахI! Гечде Ахь (хьенехана – веллачун цIе йоккхур ю), нисбелла хиллачарна юкъахь цуьнан дарж сов а даккха Ахь, цуьнан тIаьхьенна гIоьнча а хила Хьо, тхуна а, цунна а геч а де Ахь, хIай Iаламийн Эла, цунна каш чохь меттиг а шор йе Ахь, цуьнан каш нуьре а де Ахь».

55. Докъа ламаз деш дан деза доIа.

(156)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ

الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجاً خَيْراً مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ.

"Аллóхlуммагlфир лахlý (зуда елахь иштта эр ду: лахlá), вархьамхlу(хlá), ва láфихlú(хlá), ваlфу lанхlу(хlá), ва акрим нузулахlý(хlá), ва вассиl мудхалахlý(хlá), ваглсилхlу(хlá) бил мáи, вассалжи валбаради, ва наккъихlú(хlá) минал хотlóйá камá наккъайтассавбал абйада минад-данас, ва абдилхlу(хlá) дáран хайран мин дáрихlи(хlá), ва ахlлан хайран мин ахlлихlú(хlá), ва завжан хайран мин завжихlú(хlá), ва адхилхlулжанната ва

аIизхIу(хIá) мин Iазáбилкъабри ва Iазáбиннáр"
«Йа АллахI! Гечде Ахь цунна, къинхетам а бе Ахь цунах, цунах къахете, къинтIера вала Хьо цунна, иза воьрзу меттиг сийлахь а йе Ахь, иза чохь хир волу меттиг шор а йе Ахь, догIунца а, лайца а, шаца а лийчийча санна къинош дIадаха Ахь цуьнан, цIена йоцучу хIумнах кIайн духар дIацIанлуш санна шен къинойх дIацIанве Ахь иза, цуьнан хиллачу хIусамал дика хIусам а ло Ахь цунна, цуьнан охIунал дика охIлу а ло Ахь цунна, цуьнан хиллачу хIусамненал (зуда елахь: хIусамдел – эр ду) дика хIусамнана а ло Ахь цунна, ялсамане чу а вахийта Ахь иза, кошан Iазапах а, цIеран Iазапах а лар ве Ахь иза».

(157)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا، وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا، وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا . اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الإِسْلامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لاَ تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلاَ تُضِلَّنَا بَعْدَهُ .

"Аллóхlуммагlфир лихьаййинá, ва маййитинá, ва шáхlидинá, ва гlóибинá, ва сагlúринá, ва кабúринá, ва закаринá ва унсáнá! Аллóхlумма ман ахьйайтахlý миннá, фаахьйихlú lалал ислáми, ва ман таваффайтахlý миннá, фатаваффахlý lалал имáни. Аллóхlумма лá тахьримнá ажрахlý ва лá тудиллана́ баlдахl"

«Йа АллахI! Тхан дийначарна а гечде Ахь, тхан беллачарна а гечде Ахь, кхузахь

болчарна а гечде Ахь, кхузахь боцучарна а гечде Ахь, тхан кегийчарна а, баккхийчарна а гечде Ахь, божаршна а, зударшна а гечде Ахь. Йа АллахI! Айхьа тхох дийна вуьтуш верг, йа керла дуьнен чу воккхуш верг Ислам-дин тIехь хилийта Ахь, Айхьа тхох волуьйтуш верг - Ийманна тIехь валар нисде Ахь цуьнан. Йа АллахI! ХIокхунна хилларг санна болчу мелах тхо ма даха Ахь, хIокхул тIаьхьа тхо тиларчу а ма дахийта Ахь».

(158)

اللَّهُمَّ إِنَّ فُلاَنَ بْنَ فُلاَنٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ

إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

"Аллóхlумма инна (веллачун цlе йоккхур ю) фú зимматика ва хьабли живáрика, факъихlú мин фитнатил къабри ва lазáбиннáри, ва анта ахlулвафáи валхьаккъи, фагlфир лахlý вархьамхlу, иннака антал гlофýруррохьúм"

«Йа АллахI! "Хьенехан кIант Хьенех" (веллачуьнан цIе йоккхур ю, стаг велахь а, йа зуда елахь а) Хьан керахь а ву, Ахь ларвеш а ву, иза ларве Ахь кошан питанах а, цIеран Iазапах а. Бакъдолуш, Хьо тешаман да а, нийсонан да а ву, гечде Ахь цунна, къинхетам а бе Ахь цунах, баккъалла а Хьо ву Гечдеш верг а, Къинхетам беш верг а».

(159)

اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أَمَتِكَ احْتَاجَ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِناً فَزِدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئاً فَتَجَاوَزْ عَنْهُ .

"Алло́хIумма Iабдука вабну аматика, ихьта́жа ила́ рохьматика, ва анта гIаниййун Iан Iаза́бихI. Ин ка́на мухьсинан фазид фи́ хьасана́тихI, ва ин ка́на муси́ан фатажа́ваз IанхIу"

«Йа АллахI! Хьан лай а, Хьан лай йолчу зудчун кIант а Хьан къинхетам оьшуш ву, ткъа Хьо цунна Iазап ца дича а зен хуьлуш вац, нагахь санна иза дика стаг хиллехь цуьнан дика гIуллакхаш сов даха Ахь, нагахь санна иза вон стаг хиллехь цуьнан вон гIуллакхаш тидаме ма лаца Ахь».

56. Берана тӀехь докъу ламаз деш дан деза доӀа.

(160)

اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ .

"Аллóхlумма alизхly мин lазáбил къабри!"

«Йа АллахI! Кошан Iазапах лар де Ахь иза».

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطاً وَذُخْراً لِوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعاً مُجَاباً. اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا وَأَعْظِمْ بِهِ أُجُورَهُمَا، وَأَلْحِقْهُ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كَفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ

الْجَحِيمِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لأَسْلاَفِنَا، وَأَفْرَاطِنَا، وَمَنْ سَبَقَنَا بِالإِيْمانِ .

"Аллóхlуммажlалхlу фаратlан ва зухран ливáлидайхlи ва шафúlан мужáбан, аллóхlумма саккъил бихlú мавáзúнахlумá, ва аlзим бихlú ужýрахlумá, ва алхьикъхlу бисóлихьил муъминúна, важlалхlу фú кафáлати Ибрóхlúма, ва къихlú бирохьматика lазáбал жахьúми, ва абдилхlу дáран хайран мин дáрихlи, ва ахlлан хайран мин ахлихlú. Аллóхlуммагlфир лиасляфинá, ва афрóтlинá ва ман сабакъонá бил úмáн"

«Йа АллахI! Цунах цуьнан дена-нанна тIейогIучу хенахь цаьршинна карор йолу

ял а, дӀайиллина хазна а йе Ахь, шена жоп лур долу шафаӀат дийр дерг а де Ахь цаьршинна цунах. Йа АллахӀ! Цаьршинан терзанаш цуьнца дазде Ахь, цаьршинан ял цуьнца йоккха йе Ахь, Хьайх тешаш хиллачу дикчу нахах дӀа а тоха Ахь иза, ИбрахӀим-пайхамара дола деш а хилийта Ахь иза, Хьайн къинхетамца жоьжахатин Ӏазапах лар а де Ахь иза, цуьнан хьалха хилла хӀусам кхин а дикчуьнца хийца Ахь, цуьнан охӀлу кхин а дикчу охӀлунца хийца Ахь. Йа АллахӀ! Тхан хьалхалерачарна а гечде Ахь, тхан тӀаьхьарчарна а гечде Ахь, Хьох тешарехь тхол хьалха боьвллачарна а гечде Ахь».

(161)

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً، وَسَلَفاً، وَأَجْراً.

"АллóхӀуммажӀалхӀу лана́ фаратӀан, ва

салафан ва ажран"
«Йа АллахI! Тхуна цунах ял йе Ахь, хьалха карор долу дика а де Ахь, мел а бе Ахь».

57. Тезетахь деш долу доIа.

(162)

إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى... فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ.

"Инна лилла́хIи ма́ ахаза, ва лахIу́ ма́ аIтIо́, ва куллу шайъин IиндахIу́ биажалин мусамман.., фалтасбир валтахьтасиб"
«Бакъдолуш, Дала Шена дIаэцнарг Цуьнан ду, Цо делларг а Цуьнан ду, массо хIума Цунна гергахь хан тоьхна а ду. Собаре хила хьо, хьайна мел хиларга дог дохуш а хила хьо».

أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاءَكَ وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ .

"АIзамаллóхIу ажрака, ва ахьсана Iазáака, ва гIафара лимаййитик"

«Дала хьан ял сов йоккхийла, хьан синтем хаз а бойла, хьан веллачунна геч а дойла».

58. Велларг каш чу вуьллуш деш долу доIа.

(163)

بِسْمِ اللَّهِ وعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ .

"БисмиллáхI, ва Iалá суннати расýлиллáхI".

«АллахIан цIарца, АллахIан Элчан суннат тIехь».

59. Велларг дӀавоьллинчул тӀаьхьа деш долу доӀа.

(164)

اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اَللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ .

"Аллóхӏуммагӏфир лахӏу, аллóхӏумма саббитхӏу"

«Йа АллахӀ! Гечде Ахь цунна. Йа АллахӀ! Хьайгара ницкъаца чӀагӀве Ахь иза».

60. Кешнашка зерате вахча деш долу доӀа.

(165)

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنْ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ
وَيَرْحَمُ اللهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ

أَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ.

"Ассала́му Iалайкум, ахIладдийа́ри минал муъмини́на валмуслими́на, ва инна́ инша́аллóхIу бикум ла́хьикъу́на, ва йархьамуллóхIул мустакъдими́на минна́ валмустаъхири́на, асъалуллóхIа лана́ ва лакумул Iа́фийата"

«Делера маршалла хуьлда шуна, хIокху хIусамийн охIлу, АллахIах тешаш хиллачарах берш а, бусалба хиллачарах берш а. Дала мукъалахь, тхо а шух дIакхетар долуш ду. Дала вайх хьалхабоьвллачарна а, тIаьхьабогIурболчарна а геч-дойла. Ас Деле тхайна а, шуна а къинхетам боьху».

61. Мох баьлча деш долу доIа.

(166)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا .

"Аллóхlумма иннú асъалука хайрахlá ва аlўзу бика мин шаррихlá"

«Йа АллахI! Ас Хьоьга доьху цуьнан дика, со Хьоьца лар а ло цуьнан вонах».

(167)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ .

"Аллóхlумма иннú асъалука хайрахlá, ва хайра мá фúхlá, ва хайра мá урсилат бихlи, ва аlўзу бика мин шаррихlá, ва шарри ма фúхlá, ва

шарри ма урсилат бихI"
«Йа АллахI! Ас Хьоьга доьху цуьнан дика а, цуьнца долу дика а, и мох балийтина долчу бахьанин дика а, со Хьоьца лар а ло цуьнан вонах, цуьнца долчу вонах а, цуьнан бахьанин вонах а».

62. Стигал къевкъича деш долу доIа.

(168)

سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ .

"Субхьáналлази йусаббихьурраIду бихьамдихI, валмалáикату мин хúфатихI"
«Сийлахь ЦIена ву, Ша хестош тасбихь деш стигал къекъаш верг, малийкаш а Шех кхоьруш Шена тасбихь деш верг».

63. ДогIа дехаран доIанаш.

(169)

اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثاً مُغِيثاً مَرِيئاً مَرِيعاً، نَافِعاً غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ .

"Аллóхlуммаскъинá гlайсан мугlúсан, марúан, марúlан, нáфиlан гlайра дóррин, láжилан гlайра áжил"

«Йа АллахI! Ахь тхуна догIа даийта Ахь, тхуна гIо деш долу, тхуна дика деш долу, ораматаш кхиош долу, тхуна зене доцуш пайдане долу, сихонца даийта Ахь иза, тIаьхьа ца тоттуш».

(170)

اللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اللَّهُمَّ أَغِثْنَا .

"Аллóхlумма агlиснá, аллóхlумма агlиснá, аллóхlумма агlиснá"

«Йа АллахI! ГIо де ахь тхуна (догIа даийтарца), йа АллахI, гIо де Ахь тхуна, йа АллахI, гIо де Ахь тхуна».

(171)

اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ .

"Аллóхlуммаскъи lибáдака ва бахláимака, ваншур рахьматака, ва ахьйи баладакал маййит"

«Йа АллахI! Хьайн лайшна а, Хьайн дийнаташна а догIа ло Ахь, Хьайн къинхетам баржа а бе Ахь, делла долу хIара Хьайн латта ден а де Ахь».

64. ДогIа догIуш гича деш долу доIа.

(172)

اللَّهُمَّ صَيِّباً نَافِعاً .

"Аллóхlумма соййибан нáфиlан"
«Йа АллахI! Пайдане дика догIа де Ахь цунах».

65. ДогIа деанчул тIаьхьа деш долу зикр.

(173)

مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِه .

"МутIирнá бифадлиллáхIи, ва рахьматихI"
«АллахIан комаьршаллийца а, Цуьнан къинхетамца а догIа деана вайна».

66. Стигал мархех цIан яр доьхуш деш долу доIа.

(174)

اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلاَ عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الآكَام وَالظِّرَابِ، وَبُطُونِ الأَوْدِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ .

"Аллóхlумма хьавáлайна ва лá Iалайнá, аллóхlумма Iалал áкáми ваззирóби, ва бутIýнил авдийати ва манáбитишшажар"

«Йа АллахI! Тхуна гонахьа даийта Ахь догIа, тхуна тIе ма даийта Ахь, (тхуна тIера дIа а дерза дей) гунаш тIе а, лаьмнийн баххьаш тIе а, тогIенаш чу а, диттийн орамаш тIе а даийта Ахь иза».

67. Бутт гича деш долу доIа.

(175)

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالأَمْنِ وَالإِيمَانِ، وَالسَّلامَةِ وَالإِسْلامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا

وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ .

"Аллóхlу акбар! Аллóхlумма ахlиллахlý lалайнá бил амни, вал úмáни, вассалáмати вал ислами, ваттавфúкъи лимá тухьиббу роббанá ва тардó. Роббунá ва роббукаллóхlу!"

«АллахI воккха ву массо хIумнал. Йа АллахI! Иза кхетар тхуна маршо а, Ийман а долуш де Ахь, паргIато а, Ислам а долуш де Ахь, Хьайна дезарг дан тхуна ницкъ луш – хIай тхан Эла – Хьой реза верг дан тавфикъ а луш. Тхан Дела а, хьан Дела а АллахI ву».

68. Суьйранна марха достуш деш долу доIа.

(176)

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ

شَاءَ اللَّهُ .

"ЗахIабаззамау, вабталлатилIурýкъу ва сабатал ажру, иншáаллóхI"
«Хьогалла а дIа ели, пхенаш а тIун дели, Дала мукъалахь мел а хили».

(177)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي .

"АллóхIумма иннú асъалука бирахьматикаллатú васиIат кулла шайъин, ан тагIфира лú"
«Йа АллахI! Ас Хьан массо хIума чулоцуш болчу къинхетамца доьху Хьоьга, гечде Ахь суна».

69. Яа хIума яале деш долу доIа.

(178)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

«*Шух цхьаъ яа хIума яа волалуш хилахь цо олийла:*

“АллахIан цIарца” بِسْمِ اللّٰهِ.

ткъа нагахь санна иза доьххьара ала вицлахь, цо олийла:

بِسْمِ اللّٰهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ.

"Бисмилла́хIи фи́ аввалихIи́ ва а́хирихI"

“АллахIан цIарца, доьххьара дуьйна схьа а, тIаьххьара хIара чекхйолуш а”».

(179)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Шух цхьанна Дала рицкъа а дина яа хIума яайахь, цо олийла:*

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْراً مِنْهُ.

"Аллóхlумма бáрик лана́ фúхlи, ва атlIимна́ хайран минхlу"

“Йа АллахI! Беркат де Ахь тхуна цунах, цул диканиг а ло Ахь тхуна”».

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ .

"Аллóхlумма бáрик лана́ фúхlи, ва зидна́ минхlу"

«Йа АллахI! Беркат де Ахь тхуна цунах, кхин а сов а яккха Ахь тхуна иза».

70. Яа хIума йиъна ваьлча деш долу доIа.

(180)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا، وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَ قُوَّةٍ .

"Алхьамду лилла́хIиллази́ атIIамани́ хIа́за, ва разакъани́хIи мин гIайри хьавлин минни́ ва ла́ къуввахI"
«Хастам бу АллахIана, суна хIара яийна волчу, суна цунах рицкъ дина волчу, сан цу тIехь гIора а дацара, ницкъ а бацара».

(181)
الْحَمْدُ للّٰه حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيه، غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلاَ مُوَدَّعٍ، وَلاَ مُسْتَغْنىً عَنْهُ رَبَّنَا .

"Алхьамду лилла́хIи хьамдан каси́ран, тIаййибан, муба́ракан фи́хIи, гIайра макфиййин, ва ла́ муваддаIин, ва ла́ мустагIнан IанхIу, роббана́"
«Хастам бу АллахIана дуккха а, дика а, беркате а болу, даим бан беза хастам бу Цунна, чекх бер боцу хастам бу Цунна, вай бан безаш болу, оьшуш болу хастам бу

Цунна, хIай тхан Эла (доIина жоп ло Ахь)».

71. Хьешо, шена яа хIума елла волчу хIусамдена деш долу доIа.

(182)

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ .

"Аллóхlумма бáрик лахlум фúмá разакътахlум, вагIфир лахlум, вархьамхlум"

«Йа АллахI! ХIокхарна Айхьа деллачу рицкъанах беркат де Ахь, хIокхарна геч а де Ахь, кхерах къинхетам а бе Ахь».

72. Шена хи деллачунна деш долу доIа, я шега хи дехначо деш

долу доIа.

(183)

اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي.

"Аллóхlумма атIIим ман атIIаманú, васкъи ман сакъóнú"

«Йа АллахI! Суна яа хIума еллачунна яа хIума ло Ахь, суна хи малийначунна хи а мала де Ахь».

73. Шега марха дастийтинчарна деш долу доIа.

(184)

أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلائِكَةُ.

"АфтIара Iиндакумуссóимýна, ва акала тIоIáмакумулабрóру, ва соллат

Іалайкумулмала́икахІ"
«Марханаш кхобучара марха достийла шуьгахь, шун даар дикчу наха а дуийла, малийкаша къинхетам а, дика а доьхийла шуна».

74. Шена хьалха яа хІума йиллича, марха долчо дан дезарг.

(185)
Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Шух цхьаъ тойне кхайкхича жоп дала деза аш. Ткъа нагахь санна шен марха делахь, царна доІа дан деза, шен марха дацахь яа хІума яа еза*».

75. Марха долчо, шега цхьамма вониг аьлча ала дезаш дерг.
(186)

إِنِّيْ صَائِمٌ، إِنِّيْ صَائِمٌ .

"Инни́ со́им, инни́ со́им"
«Бакъдолуш, сан марха ду, бакъдолуш, сан марха ду».

76. Доьххьара стом кхоллалучу хенахь шена стом гинчо деш долу доIа.

(187)

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا.

"Алло́хIумма барик лана́ фи́ самарина́, ва ба́рик лана́ фи́ мади́натина́, ва ба́рик лана́ фи́ со́Iина́, ва ба́рик лана́

фи́ муддина́"

«Йа АллахI! Тхуна тхан стоьмашца беркат де Ахь, тхуна тхан шахьарехь беркат де Ахь, тхуна тхан саьхьашца беркат де Ахь, тхуна тхан кенашца беркат де Ахь».

77. Хьоршам тоьхча дан деза доIа.

(188)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

«*Шух цхьамма хьоршам тохахь, цо олийла*:

"Алхьамду лилла́хI" اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ

"Хастам бу АллахIана"

тIаккха цо и аьлча, цуьнан вешо, йа накъосто цуьнга олийла:

"Йархьамукаллóхl!" يَرْحَمُكَ اللّٰهُ

"Дала къинхетам бойла хьох"

тlаккха шега "Дала къинхетам бойла хьох" аьлча, цо олийла:

يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ

"Йахlдúкумуллóхlу ва йуслихьу бáлакум"

"Дала нийсачу некъа тlе нисдойла шу, шун хьал а то дойла Цӧ"».

78. Нагахь санна керста стага хьоршам а тоьхна, Далла хастам бахь, цуьнга ала дезаш дерг. (189)

يَهْدِيْكُمُ اللّٰهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ .

"Йахlдúкумуллóхlу ва йуслихьу бáлакум"

«Дала нийсачу некъа тӀе нисдойла шу, шун хьал а нисдойла Цо».

79. Зуда ялийначунна деш долу доӀа.

(190)

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ.

"Бáракаллóхӏу лака, ва бáрака Ӏалайка ва жамаӀа байнакумá фú хайр"

«Дала беркат дойла хьох, Дала беркат дойла хьуна, Дала диканна тӀехь цхьана а тохийла шуьшиъ».

80. Зуда ялийначо, йа говр, йа эмкал эцначо деш долу доӀа.

(191)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

«Нагахь санна шух цхьамма зуда ялайахь, йа шена ялхо ялайахь, цо олийла:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ.

"Аллóхlумма иннú асъалука хайрахlá ва хайра мá жабалтахlá lалайхlи, ва аlýзу бика мин шаррихlá ва шарри мá жабалтахlá lалайхl"

“Йа АллахI! Ас хIокхун дика доьху Хьоьга, хIара Ахь кхуллучу хенахь Ахь кхуьнца кхоьллина долу дика а доьху Хьоьга. Со Хьоьца ларло хIокхун вонах, хIара Ахь кхуллучу хенахь Ахь кхуьнца кхоьллина долчу вонах а”.

Нагахь санна шух цхьамма шена тIе хаа хIума эцахь а и санна доIа дойла цо».

81. Шен хIусамненаца гIулкх хилале хьалха дан деза доIа.

(192)

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا.

"Бисмилла́хI, алло́хIумма жаннибна́ ашшайтIо́на, ва жаннибишшайтIо́на ма́ разакътана́"

«АллахIан цIарца. Йа АллахI! Тхойшиъ шайтIанах лар де Ахь, Айхьа тхойшинна лур долчу берах а шайтIа генадаккхе, иза а шайтIанах лар де Ахь».

82.. ОьгIаз вахча дан деза доIа.

(193)

أَعُوْذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

"АӀу́зу билла́хӀи минашшайтӀо́нир-рожи́м"
«АллахӀаца ларло со, Цо шена генадаьк-кхинчу шайтӀанах».

83. Цхьа бала болуш верг шена гинчо деш долу доӀа.

(194)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً.

"Алхьамду лилла́хӀиллази́ Ӏа́фа́ни́ миммабтала́ка бихӀ, ва фаддалани Ӏала́ каси́рин мимман халакъа тафди́лан"
«Хастам бу АллахӀана, хьуна белла болчу баланах со хьалха витина волчу, Ша кхоьллинчу хӀуманашна тӀехь дуккха а хӀуманца со гӀоли вина волчу».

84. Цхьанхьа ша хиъна Іаш велахь дан деза доІа.

(195)

Іумара кІанта ІабдуллахІа – Дела реза хуьлда цаьршинна – дийцина: «*Делан Элча – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – цхьана "мажлисехь" хиъна Іаш волуш, оха дагар дора цо ша хьалагІаттале 100-зза олуш:*

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْغَفُورُ.

"РоббигІфир лú ва туб Іалаййа, иннака антаттавва́булгІафу́р"

"Сан Дела, суна гечде Ахь, сан тоба къобал а де Ахь, бакъдолуш, Хьо ву тоба къобал деш верг а, гечдеш верг а"».

85. Мажлисехь дийлинчу хIуманаш-на долу каффарат.

(196) سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

"Субхьáнакаллóхlумма ва бихьамдика, ашхlаду аллá илáхla иллá анта, астагlфирука ва атýбу илайк"

«ЦIена ву Хьо йа АллахI, хастам а бу Хьуна. Ас тешалла до Хьо воцург кхин Дела вац аьлла, Хьоьгара гечдар а доьху ас, Хьоьга тоба а до ас».

86. Шега «Дала гечдойла хьуна» аьллачунна деш долу доIа.

(197)

"Ва лака!" وَلَكَ

«Дала гечдойла Хьуна а».

87. Хьайна цхьа дика динчунна дан деза доIа.

(198)

جَزَاكَ اللّٰهُ خَيْراً.

"Жаза́каллóхIу хайран"
«Дала диканца бекхам бойла хьуна».

88. Дала шайца Даджалах лар веш долу хIумнаш.

(199)
Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Сурат "АлкахIф" тIера хьалхара итт аят Iамийнарг Даджалах лар вийр ву*».

Кхин а, ламаз дӀадерзадале, аттахьиййат дешначул тӀаьхьа Даджалан питанах лар ве аьлла Деле доӀа дан деза.

89. Шега цхьамма «Суна Дела доьхьа дукха веза хьо» аьллачунна деш долу доӀа.
(200)

أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ .

"Ахьаббакаллазú ахьбабтанú лахI"
«Шен доьхьа хьуна со везаш волчу АллахӀана везийла хьо».

90. Шена даьхни кховдийна чунна, йа шена ахча кховдийна-чунна деш долу доӀа.
(201)

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ .

"Баракаллóхlу лака фи ахlлика ва малика!"

«Дала беркат дойла хьуна хьан доьзалах а, хьан даьхнех а».

91. Ша декхар духадерзош, шега декхар деллачунна деш долу доIа.

(202)

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ .

"Баракаллóхlу лака фú ахlлика ва мáлика, иннамá жазáуссалафил хьамду вал адáу"

«Дала беркат дойла хьуна хьан доьзалах а, хьан даьхнах а. Декхар деллачун бекхам хастам а, иза юхадерзор а бу-кх».

92.. АллахIаца накъост варх кхоьруш волчо дан деза доIа.

(203)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لاَ أَعْلَمُ .

"Аллóхlумма иннú аlýзу бика ан ушрика бика ва ана аlламу, ва астагlфирука лимá лá аlлам"

«Йа АллахI! Со Хьоьца ларло Хьоьца накъост варх, сой хууш а волуш, сайна ца хуучунна гечдар а доьху ас Хьоьга».

93. Шега «Дала беркат дойла хьох»

аьллачунна деш долу доIа.
(204)

وَفِيكَ بَارَكَ اللَّهُ.

"Ва фи́ка ба́ракалло́хI"
«Хьох а, хьуна а Дала беркат дойла».

94. ХIара вон билгало ю, йа хIара дика ю бохуш долу хIума шена гича, йа дага деъча, иза цадезаш деш долу доIа.
(205)

اللَّهُمَّ لاَ طَيْرَ إِلاَّ طَيْرُكَ، وَلاَ خَيْرَ إِلاَّ خَيْرُكَ، وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ.

"Алло́хIумма ла́ тIайра илла́ тIайрука, ва ла́ хайра илла́ хайрука, ва ла́ ила́хIа гIайрук"

«Йа АллахI! Цхьа а вон дац билгалонца хуьлуш, муххале а Хьох доьзна ду шадерг, Хьоьгара доцург дика а дац, Хьо воцург кхин Дела а вац».

95. Ша цхьана хIуманна (машенна, кеманна) тIехууш деш долу доIа.

(206)

بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، ﴿ سُبْحَـٰنَ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَنَا هَـٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقْرِنِينَ . وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴾، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لاَ

يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ.

"Бисмилла́хIи, алхьамду лилла́хIи, ⮜Субхьа́наллази́ саххара лана́ хIа́за ва ма́ кунна́ лахIу́ мукърини́на, ва инна́ ила́ роббина́ ламункъолибу́н⮞ Алхьамду лилла́хIи, Алхьамду лилла́хIи, Алхьамду лилла́хIи, Алло́хIу акбару, Алло́хIу акбару, Алло́хIу акбару, Субхьа́накалло́хIумма, инни́ заламту нафси́ фагIфир ли́, фаиннахIу́ ла́ йагIфируззуну́ба илла́ анта"

«АллахIан цIарца! Хастам бу АллахIана. ⮜ЦIена ву вайна хIара муьтIахь дина верг, вай и дан ницкъ болуш а дацара. Бакъдолуш вай вешан Деле доьрзур долуш а ду⮞. Хастам бу АллахIана, Хастам бу АллахIана, Хастам бу АллахIана, воккха ву АллахI массо хIумнал, воккха ву АллахI массо хIумнал, воккха ву АллахI

массо хIумнал. ЦIена ву Хьо, йа АллахI, ас айса сайна зулам дина йа АллахI (къинош леторца), ткъа Ахь гечдехьа суна, бакъдолуш Ахь бен къиношна геч ца до-кх цхьамма а».

96. Новкъа волуш деш долу доIа.

(207)

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ ﴿ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقْرِنِينَ . وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴾ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا

بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالأَهْلِ.

"Аллóхlу акбару, Аллóхlу акбару, Аллóхlу акбару, ≺Субхьáналлазú саххара ланá хláза ва мá куннá лахlý мукъринúна, ва иннá илá роббинá ламункъолибýн≻ Аллóхlумма иннá насъалука фú сафаринá хlázалбирра ваттакъвá, ва миналlамали мá тардó. Аллóхlумма хlаввин lалайнá сафаранá хlázá, ватlви lаннá буlдахl. Аллóхlумма антассóхьибу фиссафари, вал халúфату фил ахlли, аллóхlумма иннú аlýзу бика мин ваlсáиссафари, ва

каа́батил манзари, ва су́илмункъалаби фил ма́ли вал ахӏл"

«АллахӀ массо хӀумнал воккха ву, АллахӀ массо хӀумнал воккха ву, АллахӀ массо хӀумнал воккха ву. ⋖ЦӀена ву вайна хӀара мутӀахь дина верг, вай и дан ницкъ болуш а дацара. Бакъдолуш, вай вешан Деле доьрзур долуш а ду⋗. Йа АллахӀ! Оха доьху Хьоьга хӀокху тхайн новкъа дахарехь дикалла а, Хьох кхерар а, Хьо реза волу Ӏамал а. Йа АллахӀ! ХӀара тхан новкъа дахар тхуна атта де Ахь, хӀара некъ тхуна бац а бе Ахь. Йа АллахӀ! Хьо ву тхан накъост хӀокху новкъахь, оха тхешан охӀлунца буха вуьтуш верг а. Йа АллахӀ! Со Хьоьца ларло новкъа вахаран халонех, дегнаш вочу агӀор хийцадаларх а, вон хало тӀехӀоттарх а, сан даьхнина а, охӀлунна а зен хиларх а».

Ша шен цӀентӀе юхавирзича, и лакхахь

дерг а аьлла, кхин а хIара тIетухур ду:

آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ.

"А́йибу́на та́ибу́на, Iа́биду́на лироббина́ хьа́миду́н"

«Вай юха доьрзуш ду, Деле тоба деш долуш, Цунна Iибадат деш долуш, вешан Далла хастам беш а долуш».

97. Юьрта чу воьдуш, йа шахьар чу воьдуш деш долу доIа.

(208)

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الأَرَضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا ذَرَيْنَ. أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا،

وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وشَرِّ أَهْلِهَا، وشَرِّ مَا فِيهَا.

"Аллóхlумма роббассамáвáтиссабlи ва мá азлална, ва роббал арадúнассабlи ва мá акълална, ва роббашшайáтlúна ва мá адлална, ва роббаррийáхьи ва мá зарайна, асъалука хайра хláзихlил къарйати, ва хайра ахlлихlá, ва хайра мá фúхlá, ва аlýзу бика мин шаррихlá, ва шарри ахlлихlá, ва шарри мá фúхlá"
«Йа АллахI! ХIай ворхIе стигланийн а, церан Iиндагl тIедужучу хIуманийн а Дела, ворхIе латтанан а, цара шайна тIехь лелош йолчу хIуманийн а Дела, шайтIанийн а, цара галбаьхначеран а Дела, механ а, цара дIасадаржийначун а Дела, ас доьху Хьоьга хIокху юьртан дика, цуьнан охIлунан дика, цунна чохь долчун а дика,

со ларло Хьоьца цуьнан вонах, цуьнан охIлунан вонах, цунна чохь долчун вонах».

98. Базар юкъа воьдуш деш долу доIа.

(209)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لاَ يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

"Ла́ илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду, йухьйи́ ва йуми́ту ва хIува хьаййун ла́ йаму́ту, бийадихIил хайру ва хIува Iала́ кулли шайъин къади́р"

«АллахӀ воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, (Шена луъург) ден во Цо, вала а волуьйту. Иза ша дийна ву, лийр волуш а вац, Цуьнан керахь ду ша-долу дика, массо хӀуманна тӀехь ницкъ кхочуш а ву Иза».

99. Ша тӀехь дӀавоьдуш долчу дийнато хьоршам тоьхча олуш дерг.

(210)

بِسْمِ اللهِ

"Бисми́лла́хӀ"
«АллахӀан цӀарца!»

100. Новкъа волучо буха вуьс-сучунна деш долу доӀа.

(211)

أَسْتَوْدِعُكُمُ اللَّهَ الَّذِي لاَ تَضِيعُ وَدَائِعُهُ .

"АставдиIукумуллóхIаллазú лá тадúIу вадáиIухI"

«Ас Дела кера дIаделла Iад дуьту шу, Шен кера делла цхьа а хIума дан ца дайтуш волчу».

101. ЦIахь вуьссуш волчо новкъа волучунна деш долу доIа.

(212)

أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ .

"АставдиIуллóхIа дúнака, ва амáнатака ва хавáтúма Iамалик"

«Ас Дела керахь дуьту хьан дин а, хьо ларвар а, хьан Iамалийн чаккхенаш а».

(213)

زَوَّدَكَ اللّٰهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُمَا كُنْتَ .

"Заввадакаллóхӏуттакъвá, ва гӏафара занбака, ва йассара лакалхайра хьайсумá кунта"

«АллахӀа Шех кхерар сов доккхийла хьан, хьан къиношна геч а дойла Цо, хьо стенггахь велахь а, дика дар атта а дойла Цо хьуна».

102. Новкъа воьдуш волуш тасбихь дар а, такбир дар а.

(214)

Жабира дийцина –Дела реза хуьлда цунна: «Оха тхаьш новкъа доьлхуш долуш, лекхачу метте хьаладовлуш хилча:

"Аллóхlу акбар" اللهُ أَكْبَرُ

“АллахI массо хIумнал воккха ву” алара, тхаьш лохчу метте охьадуьссуш хилча:

"Субхьáналлóхl" سُبْحَانَ اللهِ

“АллахI цIена ву массо эшамах” алара».

103. Новкъа воьдуш волчо Iуьйкъанна деш долу доIа.

(215)

سَمَّعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلائِهِ عَلَيْنَا. رَبَّنَا صَاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا عَائِذاً بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ .

"Саммаlа сáмиlун бихьамдиллáхlи ва хьусни балáихlú lалайнá. Роббанá сóхьибнá, ва афдил lалайнá, láизан биллáхlи минаннáр"

«Хезаш волчунна хези (шена хезначо дӀа а кхача дойла) оха АллахӀана беш болу хастам, Цо тхуна динчу ниӀматашна а, цо тхоьга еллачу халонна а. ХӀай тхан Эла! Тхуна некъан накъост хила Хьо, тхо цӀарах лардай, тхох къинхетам а бе Ахь».

104. Цхьана хӀусаме воьссинчо дан деза доӀа, ша новкъа ваьлла волуш делахь а, йа вуьшта делахь а.

(216)

أَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَاخَلَقَ.

"АӀу́зу бикалима́тилла́хӀитта́мма́ти мин шарри ма́ халакъ"

«Со ларло АллахӀан кхачаме долчу дешнашца, Цо кхоьллинчу массо хӀуманийн вонах».

105. Цхьанхьа ваханчара цIавеанчо деш долу доIа.

(217)

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

"Ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду ва хIува Iала́ кулли шайъин къоди́р. А́йибу́на, та́ибу́на, Iа́биду́на лироббина́ хьа́миду́н. Садакъалло́хIу ваIдахIу, ва насара IабдахIу ва хIазамал ахьза́ба вахьдахI"

«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Цуьнан накъост а вац. Паччахьалла а

Цуьнан ду, хастам а Цунна бу. Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву. Вай юха доьрзуш ду, Деле тоба деш долуш, Цунна Iибадат деш долуш, вайн Далла хастам беш а долуш. АллахIа Шен ваIд кхочуш йина, Шен лайна гIо а дина, Ша цхьамма тобанаш эша а йина».

106. Шена хазахеташ долу хIума, йа шена халахеташ долу хIума шега кхаьчначо ала дезарг.

(218)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – шена хазахеташ долу хIума шега кхаьчча олуш хилла:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ .

"Алхьамду лиллáхIиллазú биниIмати-хIú татиммуссóлихьáт"

«Хастам бу АллахIана, Шен ниIматца дика хIумнаш кхочуш хуьлуш волчу».

Ткъа шена халахеташ долу хIума шега кхьачча цо олуш хилла:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ .

"Алхьамду лилла́хIи Iала́ кулли хьа́л"

«АллахIана хастам бу муьлхха хьолехь а».

107. Пайхамарна – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – салават дилларан дозалла.

(219)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Суна цхьа салават диллинчунна, АллахIа цунна итт салават дуьллур ду*».

(220)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Сан кошах шаьш цхьа хIума даздеш йолу меттиг ма елаш, суна салават а диллалаш, бакъдолуш, шу миччахь делахь а, аш суна салават диллича иза соьга схьакхочу шуна*».

(221)
Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*БIаьрмециг стаг ву, со шена гергахь хьахош хезча суна салават ца диллинарг*».

(222)
Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Баккъалла а, Делан малийкаш ду дуьнен тIехь дIасалелаш, сан уммато соьга делла салам соьга схьакхачош*».

(223)
Кхин а дош ду Пайхамаран – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Соьга цхьамма а салам лур дац, АллахIа сан са суна юхаделла бен, соьга цунна салам юхадалийта*».

108. Салам далар даржо дезар.

(224)
Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Шу ялсамане гIур дац аш Ийман диллалц, шу кхоччуш Ийман долуш а хир дац, шу вовший деззалц. Ас шу вовший дезар долу хIума дийца шуна? Шайна юкъахь салам далар даржа де!*»

(225)
Iаммара аьлла – Дела реза хуьлда цунна : «*Шеца кхо хIума гулдинчо шеца Ийман гулдина: нийсонна тIехь хилар, массаьрга*

а салам далар, ша миска велахь а сагIа луш хилар».

(226)
Iумара кIанта Iабдуллахlа – Дела реза хуьлда цаьршинна – дийцина, цхьана стага Пайхамаре – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – хаьттира аьлла: «*Муьлха агIор лелийча хир ду Ислам уггар гIоли?*» Цо тIаккха цунна жоп делира: «*Нахана яа хIума яош сагIа а даккха ахь, хьайна воьвзачуьнга а, ца воьвзачуьнга а салам а ло ахь*».

109. Керста стага шега салам делча, цунна юха дала дезан жоп.

(227)
Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Нагахь санна шуьга Жайнин охIлуно салам лахь аш ала:*

"Ва Iалайкум" وَعَلَيْكُمْ

«Шуна а хуьлда».

110. НIаьна (боргIал) кхойкхуш хезча, йа вир Iехаш хезча деш долу доIа.

(228)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Нагахь санна шайна нIаьнеш кхойкхуш хазахь, АллахIе къинхетам а, комаьршалла а еха, бакъдолуш, царна малийк гина шуна. Ткъа нагахь санна шайна вир Iехаш хазахь, шайтIанах ларло АллахIаца, бакъдолуш цунна шайтIа гина шуна*».

111. Буьйсанна жIаьлеш уьгIча дан деза доIа.

(229)
Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Нагахь санна шайна буьйсанна жIаьла леташ хазахь, йа вир Iехаш хазахь, АллахIе шаьш царах лардар деха, бакъдолуш, царна шуна ца гуш дерг го шуна*».

112. Айхьа цхьанна воних аьллехь, цунна дан деза доIа.

(230)
اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

"Аллóхlумма фааййумá муъминин сабабтухlу, фажlал зáлика лахlý къурбатан илайка йавмал къийáмати"
«Йа АллахI! Ас шена воних аьлла волчу, Хьох тешаш волчу стагана иза къемат

дийнахь Хьайна герга вуьгу бахьана де Ахь цунах».

113. Бусалба стаг хастош хилча ала дезарг.

(231)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Нагахь санна шух цхьаъ бусалба стаг ца хастийча ца волуш хилахь, цо олийла: "Суна иштта хета Хьенех* (цӀе яккха еза кхузахь), *тkъа иза дика вевзаш верг АллахI ву, ас АллахIана хьалха цхьа а цIан ца во, суна иза иштта а, вуьшта а вуй хаьа" – ала деза цо, нагахь санна иза шена хууш делахь*».

114. Шена цхьамма диканиг олуш хезначо ала дезаш дерг.

(232)

اَللَّهُمَّ لاَ تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْلِي مَا لاَ يَعْلَمُونَ، وَاجْعَلْنِي خَيْراً مِمَّا يَظُنُّونَ.

"Аллóхlумма лá туáхизнú бимá йакъýлýна, вагlфир лú мá лá йаlламýна, важlалнú хайран миммá йазуннýн"

«Йа АллахI! Цара суна олуш долчунца соьгара бехк ма баккха Ахь, царна ца хууш дерг суна геч а де Ахь, со царна моьттучал гIоли а ве Ахь».

115. Хьаж деш а, Iумрат деш а дан дезаш долу «Талбийат» (Лаббайк).

(233)

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ

الْحَمْدَ، وَالنِّعْمَةَ، لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ .

"Лаббайкаллóхlумма лаббайк, лаббайка лá шарúка лака лаббайк, инналхьамда, ваннилмата, лака валмулк, лá шарúка лак"

«Со муьтlахь волуш ладугlуш ву Хьоьга йа АллахI, Со муьтlахь волуш ладугlуш ву Хьоьга, Хьуна муьтlахь волуш Хьоьга ладугlуш ву со, цхьа а накъост вац Хьоьца, Со муьтlахь волуш ладугlуш ву Хьоьга. Баккъалла а, хастам а, ниlмат а Хьан ду, паччахьалла а Хьан ду, цхьа а накъост вац Хьоьца».

116. ТIаваф деш волуш, Iаьржа тIулг болчу агIон тIе кхаьчча такбир дан дезар.

(234)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – цхьана дийнахь тӀаваф дина эмкална тӀехь а волуш, ткъа ша оцу агӀон тӀе кхаьчча, шегара цхьа хӀума цунна тӀе а хьажа йой, «АллахӀу акбар» олуш хилла цо.

117. Йаманий цӀе йолчу агӀонна а, Ӏаьржа тӀулг болчу агӀонна а юккъахь деша дезаш дерг.

(235)

﴿ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴾.

⋞Роббана́ а́тина́ фиддунйа́ хьасанатан ва фил а́хироти хьасанатан, ва къина́ Ӏаза́баннáр⋟.

⋖Тхан Дела! Тхуна дуьненахь а дика ло Ахь, эхартахь а дика ло Ахь, цӀаран Ӏазапах тхо лар а де Ахь⋗

118. Сафа а, Марва а цӀе йолчу шина лома тӀехь деш долу доӀа.

(236)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ша Сафа-ломана герга кхаьчча хӀара аят а доьший, олуш хилла:

﴿ إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ﴾

⋖Иннассофа́ валмарвата мин шаӀа́-ириллáхӀ⋗

⋖Баккъалла а, Сафа а, Марват а АллахӀан билгалонех бу⋗ «Ас доладо Дала долий-начунна тӀера».

ТӀаккха Сафа тӀе хьалаваьлла иза, шена Хьаьжин цӀа гуче кхаччалц, тӀаккха къилбехьа цӀентӀе а вирзина цо аьлла:

اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ .

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ .

"Аллóхlу акбару, Аллóхlу акбару, Аллóхlу акбару. Лá илáхlа иллаллóхlу вахьдахlý лá шарúка лахl, лахlулмулку, ва лаxlулхьамду ва хlува lалá кулли шайъин къодúр. Лá илáхlа иллаллóхlу вахьдахl, анжаза ваlдахl, ва насара lабдахl, ва хlазамал ахьзáба вахьдахl"
«АллахI массо хIумнал воккха ву, АллахI массо хIумнал воккха ву, АллахI массо хIумнал воккха ву. АллахI воцург кхин

Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Цуьнан накъост а вац. Паччахьалла а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву. Цхьа АллахI воцург кхин Дела вац, АллахIа Шен ваIд чекх а яьккхина, Шен лайна гIо а дина, Ша цхьамма тобанаш иэша а йина».

ТIаккха доIа дина цо. Иштта иза кхозза дина цо. ТIаккха Марват тIе ваьлча а изза дина цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна .

119. Iарафатехь деш долу доIа. (9 Зул-ХьиджжахI).

(237)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Уггар дика доIа Iарафатехь дина доIа ду, ткъа ас а, сол хьалха хиллачу пайхамарша а аьлла уггар диканиг хIара ду:*

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

"Ла́ ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу́ ла́ шари́ка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду ва хIува Iала́ кулли шайъин къоди́р"

«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Цуьнан накъост а вац. Паччахьалла а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву»

120. Муздалифатехь МашIарул-Хьарам олучу меттехь деш долу зикр.

(238)

Вайн Пайхамар – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ша хьаж дечу хенахь, ша Iарафатера араволуш, шен эмкална

Къасваана тӀе а хиъна охьаволавелла. МашӀарул-Хьараме кхаччалц охьа а веана, къилбехьа а вирзина доӀа дина цо, тӀаккха «АллахӀу акбар» а, «ЛаилахӀа иллаллахӀу вахьдахӀу ла шарийка лахӀ» а олуш, Ӏуьйра хан тӀекхаччалц лаьттина иза, тӀаккха малх хьалабала герга бахча, иза хьалабалале цигара араваьлла иза.

121. ТӀулгаш кхуьйсучу хенахь, хӀора тӀулг кхуссуш дан деза такбир.

(239)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«...тӀаккха ша хӀора тӀулг мел кхуссу такбир дийр ду кхаа меттехь, тӀаккха хьалха а ваьлла, къилбехьа а вирзина доӀа дийр ду, ши куьг хьала а айдина, доьххьара а, шолгӀа тӀулгаш кхуьйсучу меттехь. КхоалгӀа*

меттехь тIулгаш кхуьйсуш а такбир дийр ду, хIора тIулг мел кхуссу, ткъа ша ваьлча латта а ца лаьтташ дIагIур ву».

122. Цецваьлча, а хазахетча деш долу доIа.

(240)

سُبْحَانَ اللهِ

"Субхьáналлóхl"

«Сийлахь цIена ву АллахI».

(241)

اَللهُ أَكْبَرُ

"Аллáхlу акбар"

«АллахI массо хIумнал воккха ву».

123. Шена хазахеташ долу хIума

шега кхаьчначо дан дезарг.

(242)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – шега шена хазахеташ долу хIума кхаьчча, сужуд деш хилла, Беркате а, Лекха а волчу АллахIана шукр деш».

124. Шен дегIехь цхьа лазар хааделлачо деш долу доIа.

(243)

Хьайн лозуш йолчу метте хьайн куьг а дилле, кхозза хIара ала:

بِسْمِ اللهِ .

"Бисмилла́хI"

«АллахIан цIарца».

ТIаккха ворхIазза хIара ала:

أَعُوْذُ بِاللّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وأُحَاذِرُ .

"AIýзу билла́хIи ва къудратихI, мин шарри ма́ ажиду ва ухьа́зир"
«Со ларло АллахIаца а, Цуьнан ницкъаца а, сайна сайн дегIехь карош долчун вонах а, со шех кхоьруш долчу вонах а».

125. Ша цхьанна бIаьрг хилийтарх кхоьруш волчо дан деза доIа.

(244)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Нагахь санна шух цхьанна ша цецвоккхуш долу хаза хIума гахь шен вешина тIехь, йа цуьнан дегIаца, йа цуьнан даьхнийца, цо цунна беркат хилар доьхуш доIа дойла, бакъдолуш, бIаьрг хилар бакъ ду шуна*».

126. ЧIогIа кхерам болчу хенахь олуш дерг.

(245)

"Ла́ ила́хIа иллалло́хI" لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ

«АллахI воцург кхин Дела вац».

127. ГIурба дуьйш, йа вуьшта дийнатана урс хьокхуш а деш долу доIа.

(246)

بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي.

"Бисмилла́хIи ваIло́хIу акбару, алло́хIумма минка ва лака, алло́хIумма такъаббал минни́"

«АллахIан цIарца хьокху ас, АллахI массо хIумнал воккха ву. Йа АллахI! Хьоьгара ду хIара, хIинца Хьан доьхьа а ду хIара. Йа АллахI! Къобал де Ахь соьгара».

128. Вочу жинийн мекарло юха тохар доьхуш дан деза доIа.

(247)

أَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لاَ يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلاَ فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَبَرَأَ وَذَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلاَّ طَارِقاً يَطْرُقُ بْخَيْرٍ يَارَحْمَنُ.

"АIу́зу бикалима́тилла́хIиттáммáтил-латú ла́ йужа́визухIунна баррун ва ла́ фа́жирун мин шарри ма́ халакъ, ва

бараа ва зараа, ва мин шарри ма́ йанзилу минассама́и, ва мин шарри ма́ йаIружу фу́хIа́, ва мин шарри ма зараа фил арди, ва мин шарри ма́ йахружу минхIа́, ва мин шарри фитаниллайли ваннахIа́ри, ва мин шарри кулли тIо́рикъин илла́ тIо́рикъан йатIрукъу бихайрин, йа́ рохьма́н"

«Со ларло АллахIан кхачаме долчу дешнашца, дика стаг а, вон стаг а шайл тIех валалур воцуш долчу, Цо кхоьллинчу а, динчу а массо хIуманийн вонах, стиглара охьадуссучу массо хIуманан вонах, стигала хьаладолучу массо хIуманан вонах, льтта тIехь дIасадаьржина долчу массо хIуманан вонах, льтта тIера хьаладолуш долчу массо хIуманан вонах, буьйсанан а, дийнан а питанийн вонах, буьйсанна адамашна тIеоьхуш долчеран а вонах,

диканца тӀедогӀуш дерг доцург. ХӀай Къинхетаме верг (ас доьху Хьоьга)».

129. Гечдар дехар а, тоба дар а.

(248)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*АллахӀаца дуй буу ас, ас АллахӀе гечдар а ма доьху, тоба а ма до хӀора дийнахь кхузткъе иттаннал сов*».

(249)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*ХӀай нах! Тоба де Деле, баккъалла а ас Деле тоба до шуна хӀора дийнахь бӀозза*».

(250)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ العَظِيْمَ الَّذي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوْبُ إِلَيْهِ .

"Астагӏфируллóхӏал ӏазúмаллазú лá илáхӏа иллá хӏувал хьаййул къаййýму, ва атýбу илайхӏ"

«Воккхачу Аллахӏе гечдар доьху ас, Ша воцург кхин Дела воцуш волчу, Дийна волчу, даим волуш волчу, Цуьнга тоба а до ас» - *и аьлла доӏа динчунна Аллахӏа гечдийр ду, боьдучу тӏама юкъара и аьлларг ведда хиллехь а»*.

(251)

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Дела Шен лайна уггар герга хуьлу хан буьйса юкъал тӏехъяллачул тӏаьхьа йолу хан ю, ткъа нагахь санна хьой цу хенахь Дела хьахош*

болчерах хилалахь, хила хьажа хьо».

(252)
Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Лай шен Далла герга хуьлуш йолу хан иза Цунна сужуд деш волу хан ю, цу меттехь доІа дар сов даккха аш*».

(253)
Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Бакъдолуш сан даг тІе вицвалар дуссу, бакъдолуш ас АллахІе хІора дийнахь бІозза гечдар а доьху*».

130. Тасбихь дар а, Далла хастам бар а, «ЛаилахІа иллал - лахІ» алар а, такбир дар а.

(254)
Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*ХIора дий нахь бIозза хIара аьллачунна:*

سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ.

"СубхьáналлóхIи ва бихьамдихI"
«ЦIена ву АллахI, хастам а бу Цунна» *аьлла, цуьнан гIалатлонаш дIайохур ю, уьш хIурдан чопа санна елахь а*».
(255)
Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Иттозза хIара аьлларг:*

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIý лá шарúка лахI, лахIулмулку ва

лахIулхьамду ва хIува Iала́ кулли шайъин къоди́р"

"АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву" – *аьлла, цунна мел хир бу, ИсмаIилан кIентех виъ стаг лай волчара кIелхьара ваьккхинчунна санна*».

(256)

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Ши дош ду маттана ала атта а долуш, терзан тIехь деза а долуш, Къинхетаме волчунна дезаш а долуш:*

سُبْحَانَ اللَّهِ وبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ .

"Субхьа́наллóхIи ва бихьамдихIú, субхьа́наллóхIил Iазúм"

“ЦIена ву АллахI, хастам а бу Цунна, цIена ву Воккха АллахI”»

(257)

Кхин а аьлла вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*ХIара дешнаш алар дукха деза суна, шена тIе малх мел кхеташ долчу массо хIумнал:*

سُبْحَانَ اللّٰهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ، وَاللّٰهُ أَكْبَرُ.

"СубхьáналлóхIи, валхьамду лиллáхIи, ва лá илáхIа иллаллóхIу валлóхIу акбар"

«ЦIена ву АллахI, хастам а бу АллахIана, АллахI воцург кхин Дела а вац, АллахI массо хIумнал воккха а ву».

(258)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Шух хьаьнга ца хилийтало шена хIора дийнахь эзар дика?*» ТIаккха цуьнга ладугIуш болчарах цхьамма хаьттина: «*Муха хилийталур ду тхоьга хIора дийнахь эзар дика?*» Цо жоп делла тIаккха: «*БIозза "СубхьаналлахI" аьллачунна, эзар дика яздо цунна, йа эзар къа дIадойъу цуьнан*».

(259)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وبِحَمْدِهِ .

"Субхьáналлóхlил laзúми ва бихьамдихl"

"ЦIена ву воккха АллахI, хастам а бу цунна" – *аьллачунна, ялсамани чохь хурман дитт дугIур ду цунна*».

(260)

Кхин а аьлла вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*ХIай Къайса кIант IабдуллахI! Ялсаманин хазнашха цхьа хазна йовзийта ас хьуна?*» Цо жоп делла: «*Йовзийтахьа хIай Делан Элча*». ТIаккха Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Ахь ала*:

لاَ حَوْلَ ولاَ قُوَّةَ إلاَّ باللّه .

"Ла́ хьавла ва ла́ къуввата илла́ билла́хI"

"ГIора а дац, ницкъ а бац АллахIера бен"»

(261)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*АллахIана уггар дукха дезаш долу дешнаш хIара диъ ду:*

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ .

"Субхьа́наллóхIи, валхьамду лилла́хIи, ва ла́ ила́хIа иллаллóхIу валлóхIу акбар"

"ЦIена ву АллахI, хастам а бу АллахIана, АллахI воцург кхин Дела а вац, АллахI массо хIумнал воккха а ву" *Церах ахь муьлххарчуьнца долийча а башхула яц хьуна*».

(262)

Делан Элчанна – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – тIевеана хилла цхьа стаг, тIаккха цо аьлла Делан Элчане – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Суна дика дешнаш Iамадехьа, эр дара ас уьш*

даим». ТӀаккха Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ، اللهُ أَكْبَرُ كَبِيْراً، وَالْحَمْدُ لِلهِ كَثِيْراً، سُبْحَانَ اللهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ .

"Ла́ ила́хӀа иллалло́хӀу вахьдахӀу́ ла́ шари́ка лахӀ, алло́хӀу акбару каби́ран, валхьамду лилла́хӀи каси́ран, субхьа́налло́хӀи роббилӀала́ми́на, ла́ хьавла ва ла́ къуввата илла́ билла́хӀил Ӏази́зил хьаки́м"

«АллахӀ воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац. АллахӀ массо хӀумнал сов воккха ву, АллахӀана дуккха а хастам а бу. ЦӀена ву АллахӀ, Ӏаламийн Эла верг. ГӀора а дац, ницкъ а

бац, Нуьцкъала а, Хьекъале а волчу АллахӀера бен».

ТӀаккха оцу стага аьлла: «*И дешнаш сан Дела хестош ду, ткъа суна хӀун ду?*» ТӀаккха Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – жоп делла цунна: «*Ахь ала:*

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي

"Алло́хӀуммагӀфир ли́, вархьамни́, вахӀдини́ варзукъни́"

"Йа АллахӀ! Гечде Ахь суна, къинхетам а бе Ахь сох, нисве Ахь со, рицкъ а ло Ахь суна"».

(263)

Цхьана стага бусалба дин тӀелаьцча, Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ламаз Ӏамош хилла цунна, тӀаккха хӀара доӀа де оле тӀедуьллуш хилла:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي.

"Аллóхlуммагlфир лú, вархьамнú, вахlдинú, ва láфинú варзукънú"

«Йа АллахI! Гечде Ахь суна, къинхетам а бе Ахь сох, нисве Ахь со, могшалла а ло Ахь суна, рицкъ а ло Ахь суна».

(264)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Бакъдолуш, уггар деза доIа хIара ду:*

"Хастам бу АллахIана" اَلْحَمْدُ لِلَّهِ

ткъа уггар деза зикр хIара ду:

"АллахI воцург кхин Дела вац" لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ

(265)

Кхин а аьлла Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Дуьсур долуш долу дика дешнаш хIорш ду:*

سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّه، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلاَحَوْلَ ولاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّه .

"СубхьáналлóхIи, валхьамду лиллáхIи, ва лáилáхIа иллаллóхIу валлóхIу акбар, ва лá хьавла ва лá къуввата иллá биллáхIи"

«ЦIена ву АллахI, хастам а бу АллахIана, АллахI воцург кхин Дела а вац, АллахI массо хIумнал воккха а ву, АллахIера доцург гIора а дац, ницкъ а бац».

131. Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – муха деш хилла тасбихь?

(266)

Iамра кIанта IабдуллахIа – Дела реза хуьлда цаьршинна – аьлла: «*Суна Пайхамар гира – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – тасбихь доккхуш, шен аьтту куьйгаца*».

132. Шортта диканаш а, дика гIиллакхаш а дуьйцуш долу хьадис.

(267)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «Буьйса йоьллачул тIаьхьа – йа шаьш суьйренга доьвлча – шайн бераш чу а дерзадей, шайна уллохь совцаде аш, бакъдолуш, шайтIанаш дIасадаьржа шуна цу хенахь. ТIаккха и хан дIаяьллачул тIаьхьа, шайн чохь паргIат дита аш уьш, шайн неIарш а дIакъовла аш, Делан цIе а йоккхуш, бакъдолуш, шайтIано ца йоьлла шуна

дӀакъоьвлина неӀ. Шайн хи чудутту пхьегӀаш а дӀакъовла аш, Делан цӀе а йоккхуш, шайн кхечу пхьегӀашна тӀе цхьа хӀума йилле а, уьш а дӀакъовла аш, Делан цӀе а йоккхуш, шайн тогарш а дӀадайъа аш».

وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ

وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ .

Жайнин чулацам

Гочдархочун дош 3
Жайна яздинчун дешхьалхе 4
Дела хьахоран дозалла..................... 6
1. Набарха самаваьлча деш долу зикр 15
2. Духар тIедухуш деш долу доIа . 26
3. Керла духар тIедухуш деш долу доIа 27
4. Керла духар доьхначунна деш долу доIа 28
5. Шен духар охьадуьллуш олуш дерг 29
6. Нишка воьдуш деш долу доIа . 29
7. Нишкара араваьлча деш долу доIа 30
8. Ламаз эца волалуш олуш дерг . 30
9. Ламаз эцна ваьлча деш долу зикр 31

10.	XIусамера ара волуш деш долу доIа	33
11.	XIусам чу волуш деш долу зикр	34
12.	Маьждиге воьдуш деш долу доIа	35
13.	Маьждиг чуволуш деш долу доIа	38
14.	Маьждиг чура араволуш деш долу доIа	40
15.	Азан деш (молла кхойкхуш) хезча деш долу зикр	41
16.	Ламаз дIадихкинчул тIаьхьа деш долу доIанаш	44
17.	РукуIехь деш долу доIа	58
18.	РукуIера хьалатаьIча деш долу доIа	61
19.	Сужудехь деш долу доIа	64
20.	Шина сужуд юккъехь охьа хиъча деш долу доIа	69

21. Къуръан доьшуш сужуд деш сужудехь деш долу доIа 70
22. ТашаххIуд (Аттахьиййат)...... 72
23. ТашаххIудал тIаьхьа дуьллуш долу салават 74
24. ШолгIа ташаххIуд дешначул тIаьхьа, салам далале деш долу доIа 77
25. Ламазехь салам деллачул тIаьхьа доьшуш долу зикр (тасбихь) 90
26. Цхьа гIулллакх дале, ша оцу гIуллакхах дикчунна тIенис вар доьхуш деш долчу лама зехь дан деза доIа 102
27. Iуьйранна а, суьйранна а доьшуш долу зикр 107
28. ДIавуьжуш деш долу зикр 133

29. Буьйсанна вижинчара сама а ваьлла, ха хорцуш доьшуш долу зикр …………………….. 150
30. Буьйсанна кхера велла самаваьлча а, набарха кхера луш волчо а деш долу доIа …. 151
31. Дика гIан гинчо, а вон гIан гинчо дан дезарг …………….. 152
32. Витр ламазехь деш долу къунутдоIа ………………….. 153
33. Витр ламазехь салам деллачул тIаьхьа деш долу доIа ……….. 158
34. Сагатдаран а, гIайгIане хила ран а доIа …………………….. 158
35. Шегахь гIайгIабала болчо деш долу доIа ……………….. 161
36. МостагIчунна, а зуламе волчу паччахьна доьхьал кхетча деш долу доIа …………………….. 164

37. Паччахьан зуламах кхоьруш волчо деш долу доIа 166
38. МостагIчунна доьхьал деш долу доIа 170
39. Шен цхьана адамех кхерам хилча деш долу доIа 171
40. Шен Ийманехь шеконаш кхоллалучо дан деза доIа 171
41. Шена тIехь декхар долчо деш долу доIа 173
42. Ламаз тIехь а, Къуръан доьшуш волуш а вон ойланаш дагааьхкинчо деш долу доIа ... 174
43. Шена цхьа гIулкх дазделлачо а, йа иза дар халахеташ волчо деш долу доIа 175
44. Къа латийначо дан дезарг а, ала дезарг 176
45. ШайтIа а, цуьнан вон ойланаш а гена йохуш долу доIа 177

46. Ша реза воцу хIума хилча, йа шена луург ца хилча деш долу доIа 177
47. Керла бер динчу дена деш долу доIа а, цо доьхьал олуш дерг а 178
48. Бераш лар дар доьхуш деш долу доIа 179
49. Цомгаш верг волча ваханчо цунна деш долу доIа 180
50. Цомгаш верг волча вахаран дозалла 181
51. Ша дийна ца виса мега аьлла хеташ волчу цомгаш стага деш долу доIа 182
52. Леш волчо тIаьххьара ала деза дош 185
53. Цхьа бала, а бохам тIебеанчо дан деза доIа 185

54. Веллачу стеган ши бIаьрг дIакъовлуш деш долу доIа 186
55. Докъа ламаз деш дан деза доIа 187
56. Берана тIехь докъу ламаз деш дан деза доIа 194
57. Тезетахь деш долу доIа 197
58. Велларг каш чу вуьллуш деш долу доIа 198
59. Велларг дIавоьллинчул тIаьхьа деш долу доIа 199
60. Кешнашка зерате вахча деш долу доIа 199
61. Мох баьлча деш долу доIа 200
62. Стигал къевкъича деш долу доIа 202
63. ДогIа дехаран доIанаш 203
64. ДогIа догIуш гича деш долу доIа 204
65. ДогIа деанчул тIаьхьа деш долу зикр 205

66. Стигал мархех цIан ар доьхуш деш долу доIа 205
67. Бутт гича деш долу доIа 206
68. Суьйранна марха достуш деш долу доIа 207
69. Яа хIума яале деш долу доIа .. 208
70. Яа хIума йиъна ваьлча деш долу доIа 210
71. Хьешо шена аа хIума елла волчу хIусамдена деш долу доIа 212
72. Шена хи деллачунна деш долу доIа, а шега хи дехначо деш долу доIа 212
73. Шега марха дастийтинчарна деш долу доIа 213
74. Шена хьалха аа хIума йиллича марха долчо дан дезарг 214
75. Марха долчо шега цхьамма воних аьлча ала дезаш дерг 214

76. Доьххьара стом кхоллалучу хенахь шена стом гинчо деш долу доIа 215
77. Хьоршам тоьхча дан деза доIа 216
78. Нагахь санна керста стага хьоршам а тоьхна, Далла хастам бахь цуьнга ала дезаш дерг 217
79. Зуда ялийначунна деш долу доIа 218
80. Зуда ялийначо, йа говр, йа эмкал эцначо деш долу доIа ... 218
81. Шен хIусамненаца гIулкх хилале хьалха дан деза доIа.... 220
82. ОьгIаз вахча дан деза доIа 220
83. Цхьа бала болуш верг шена гинчо деш долу доIа 221
84. Цхьанхьа ша хиина Iаш велахь дан деза доIа 222

85. Мажлисехь дийлинчу хIума нашна долу каффарат 223
86. Шега «Дала гечдойла хьуна» аьллачунна деш долу доIа 223
87. Хьайна цхьа дика динчунна дан деза доIа 224
88. Дала шайца Даджалах лар веш долу хIумнаш 224
89. Шега цхьамма «Суна Дела доьхьа дукха веза хьо» аьллачунна деш долу доIа 225
90. Шена даьхни кховдийначун на, а шена ахча кховдийна чунна деш долу доIа 225
91. Ша декхар духадерзош, шега декхар деллачунна деш долу доIа 226
92. АллахIаца накъост варх кхоьруш волчо дан деза доIа .. 227

93. Шега «Дала беркат дойла хьох» аьллачунна деш долу доIа 227
94. ХIара вон билгало ю, хIара дика ю бохуш долу хIума шена гича, а дага деъча, иза цадезаш деш долу доIа 228
95. Ша цхьана хIуманна тIехууш деш долу доIа 229
96. Новкъа волуш деш долу доIа.. 231
97. Юьрта чу воьдуш, а шахьар чу воьдуш деш долу доIа 234
98. Базар юкъа воьдуш деш долу доIа 236
99. Ша тIехь дIавоьдуш долу дийнато хьоршам тоьхча олуш дерг 237
100. Новкъа волучо бухавуьссу чунна деш долу доIа 237

101. ЦӀахь вуьссуш волчо новкъа волучунна деш долу доӀа 238
102. Новкъа воьдуш волуш тас бихь дар а, такбир дар а 239
103. Новкъа воьдуш волчо Ӏуьй къанна деш долу доӀа 240
104. Цхьана хӀусаме воьссинчо дан деза доӀа, ша новкъа ваьлла волуш делахь а, а вуьшта делахь а 241
105. Цхьанхьа ваханчара цӀавеанчо деш долу доӀа 242
106. Шена хазахеташ долу хӀума, а шена халахеташ долу шега кхаьчначо ала дезарг 243
107. Пайхамарна – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – салават дилларан дозалла 244
108. Салам далар даржо дезар 246

109. Керста стага шега салам делча цунна юха дала деза жоп 247
110. НIаьна (боргIал) кхойкхуш хезча, а вир Iехаш хезча деш долу доIа 248
111. Буьйсанна жIаьлеш декча дан деза доIа 248
112. Айхьа цхьанна воинг аьллехь цунна дан деза доIа 249
113. Бусалба стаг хастош хилча ала дезарг 250
114. Шена цхьамма диканиг олуш хезначо ала дезаш дерг 250
115. Хьаж деш а, Iумрат деш а дан дезаш долу «Талбийат» 251
116. ТIаваф деш волуш Iаьржа тIулг болчу агIон тIе кхаьчча такбир дан дезар 252

117. Йаманий цIе йолчу агIонна а, Iаьржа тIулг болчу агIонна а юккъахь деша дезаш дерг …... 253
118. Сафа а, Марва а цIе йолчу шина лома тIехь деш долу доIа …………………………… 254
119. Iарафатехь деш долу доIа …... 256
120. Муздалифатехь МашIарул Хьарам олучу меттехь деш долу зикр ……………………. 257
121. ТIулгаш кхуьйсучу хенахь, хIора тIулг кхуссуш дан деза такбир ………………….. 258
122. Цецваьлча, а хазахетча деш долу доIа ………………….. 259
123. Шена хазахеташ долу хIума шега кхаьчначо дан дезарг …. 259
124. Шен дегIехь цхьа лазар хаа деллачо деш долу доIа ……… 260

125. Ша цхьанна бIаьрг хилийтарх кхоьруш волчо дан дезаш долу доIа 261
126. ЧIогIа кхерам болчу хенахь олуш дерг 261
127. ГIурба дуьйш, а вуьшта дийнатана урс хьокхуш а деш долу доIа 262
128. Вочу жинийн мекарло юха тохар доьхуш дан деза доIа ... 263
129. Гечдар дехар а, тоба дар а 265
130. Тасбихь дар а, Далла хастам бар а, «ЛаилахIа иллаллахI» алар а, такбир дар а 267
131. Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – муха деш хилла тасбихь 277
132. Шортта диканаш а, дика гIиллакхаш а дуьйцу хьадис ... 278
Чулацам 280

ХIокху жайнах лаьцна шайна хетарг, йа гочдарх лаьцна шайн ала хIума делахь, дехар ду, гочдархочуьнга кехат яздар хIокху e-mail тIе:

chechen_eagle@yahoo.com

مطبعة سفير تليفون ٤٩٨٠٧٨٠ - ٤٩٨٠٧٧٦ الرياض
E. Mail: safir777press@hotmail.com